

DRAUGAS

2ND CLASS MAIL
December 22, 1994

THE LITHUANIAN WORLD - WIDE DAILY

Vol. LXXXV Kaina 35 c.

KETVIRTADIENIS - THURSDAY, GRUODIS - DECEMBER 22, 1994

Nr. 248

Rusijos aulinio bato politika Čėčėnijoje

Vilnius, gruodžio 12 d. (LR) — „Lietuvos ryto“ politinis komentatorius Česlovas Iškauskas gruodžio 12 d. laidoje komentuoja Rusijos politiką Čėčėnijoje. Jis rašo:

„Gruodžio 11-osios rytą Rusijos kariuomenė trimis kolonomis įžengė į Čėčėnijos teritoriją. Rusijos žinių agentūra ITAR-TASS pranešė, kad koviniuose veiksmuose dalyvauja Gynybos ministerijos ir vidaus reikalų kariai daliniai, apie 200 tankų, aviacija. Teigiama, kad opozicijos būriai žygyje nedalyvauja.

„Šitaip Maskva ėmėsi vykdyti Rusijos prezidento įsaką dėl karinių formučių nuginklavimo ir konstitucinės tvarkos atkūrimo Čėčėnijoje. Į Čėčėnijos teritoriją įžengė Rusijos jėgos struktūrų smogiamoji jėga, kuri vadovai keletą dienų derėjosi Mozdoke. Gruodžio 12-ajai buvo numatyti Maskvos, Grozno ir opozicinės laikinosios tarybos atstovų derybos. Tačiau dabar Rusijos gynybos ministras Pavel Gračev ir V. Jerin, esantys Mozdoke, jau vadovauja žygiui į Grozną.

„Maskva demonstruoja ryškio apetitą“, pareiškė Čėčėnijos prezidentas Džochar Dudajev po to, kai Boris Jelcinas gruodžio 9 d. pasirašė minėtą įsaką. Iki tol atrodė, kad ir Groznas, ir Maskva ieško taikų būdų išspręsti konfliktą Čėčėnijoje. Gruodžio 6 d. dvi valandas vyko Rusijos gynybos ministro ir Čėčėnijos prezidento derybos.

„Kremliuje ne kartą oficialiai buvo pareikšta, kad mėginimas jėga pažaboti Dž. Dudajev reikštų pilietinį karą Kaukaze. Buvęs Sovietų Sąjungos generalas Dudajev taip pat darė nuolaidų: jis dabar jau netvirtina, kad nesės už derybų stalo su Rusija, kol Čėčėnijos teritorijoje veiks (Rusijos remiamos) opozicijos ginkluoti būriai, neatmetė ir jos atstovų dalyvavimo gruodžio 12 d. numatytame susitikime.

Groznan ne kartą pareiškė, kad yra pasiruošęs deryboms, tačiau jų objektu negali būti Čėčėnijos nepriklausomybė. „Išvesti“ laikraščiai gruodžio 10 d. Dž. Dudajev tvirtino, kad čėčėnų liaudis pasisakė už nepriklausomybę ir jokių derybų dėl to negali būti. Jeigu Rusija pasirinktų agresijos kelią, pagręstą jį, „mus parems savanoriai musulmonai iš viso pasaulio“.

„Atrodo, kad Maskva, nelaukdamą jokių derybų, jau pradėjo naują Kaukazo karą. Čėčėnijos valdžios priešininkų vado U. Avturchanov prašymus, kad Rusija kuo greičiau įžengtų į Čėčėniją ir nuverstų Dž. Dudajev Kremlius išgirdo. Tačiau baisiausia, kad jis neklausė, ką kalba čia pat, už keleto šimtų metrų, posėdžiaujantis Rusijos parlamento — Dūmos deputatai. Dūma jau pasisakė už konflikto Čėčėnijoje sureguliuojamą taikų būdą.

„Laisvės“ radijui Dūmos narys J. Černyčėnka pateikė tokį palyginimą: M. Gorbaciovą paliko kraują Vilniaus gatvėse, generolas Radionovas — Gruzijos sostinėje Tbilisye, o kas atsakys už Čėčėnijoje pralietą kraują? Jo nuomone, Rusijoje įsiviešpatauja aulinio bato „laisvė“, kurią 150 milijoninei Rusijai diktuoja generolai.

Kalmukijos prezidentas K. Iliumžinov pasakė, kad niekas kitas — tik pati čėčėnų tauta — gali spręsti, kas jos prezidentas ir kokia jos nepriklausomybė. Ingušijos prezidentas R. Aušev atvirai yra pareiškęs, kad jis nesulaikys ingušų nuo pagalbos čėčėnams, jeigu Rusija įves savo tankus į Čėčėniją.

Iškauskas toliau rašo: „Prisimenu Čėčėnijos viceprezidentą, keturių poezijos rinktnių, knygėles „Nepriklausomybės išvakarėse“ autoriaus Z. Jendarbyjevo žodžius, kad Čėčėnija Rusijai gali virsti nauju Afganistanu. Apie milijonas šios šalies modžachečių, viceprezidento žodžiais pasirodę padėti čėčėnams, jei Rusija įsivės į jų teritoriją.

„Rugsėjo mėnesį, būnant Grozne, teko kalbėtis su priešlaik duodančiais vyriausybės kariuomenės naujokais. Jaunas dagestanietis ingušas sakė, kad į pagalbą Dž. Dudajevui jie pasiūstų jų kaimų senolių sprendimu. Jau skaitėme pranešimus, kad Kaukazo tautų konfederacija pareiškusi, jog neliks nuošalyje agresijos prieš Čėčėniją atvejį.

„Stebėtina ir kitkas: kai jau išizibė vilties kibirkštis taikos deryboms, Rusijos jėgos politikai, užbėgdami už akių, staiga uoliai pradeda vykdyti prezidento įsaką. Reuter agentūros pranešimu, tai dar kartą įtikina, kad Rusija neturi aiškios nacionalinės politikos, ir jos spontaniški veiksmai nenusipėjami.

„Ko gero, Kaukaze prasideda nauji Balkanai. Bosnijos ir Hercegovinos prezidentas A. Izetbegović Budapešto forume pasakė, kad iš pradžių krizė Bosnijoje buvo lokali, paskui ji virto Balkanų karu, o dabar ji tapo pasauliniu konfliktu, kurį užgesinti reikia titaniškų pastangų.

„Ar nesame tokios įvykių eigos išvakarėse ir Čėčėnijoje?“ — baigia komentarą Česlovas Iškauskas.

Verslininkai nepritaria dabartinei mokesčių politikai

Vilnius, gruodžio 15 d. (Elta) — Ketvirtadienį vykusio Lietuvos Privataus Kapitalo Aljanso asamblėja patvirtino du dokumentus — rezoliuciją ir deklaraciją, kuriuose teigiama, kad Lietuvos ūkis tebevaldomas administracinėmis priemonėmis, stumiančiomis verslą į šešėlinę ekonomiką. Verslininkai jau nebesitiki palankesnių verslo plėtojimo sąlygų, todėl kapitalą išveža į užsienį.

Privataus Kapitalo Aljansas (ši organizacija dabar jungia 40 privataus kapitalo asocijuotų narių) pasisako prieš dabartinę mokesčių politiką ir siūlo, kad mokesčius reguliuotų Mokesčių pagrindo įstatymas, kurio lig šiol nėra. Privataus Kapitalo Aljanso kolegijos koordinatorių Romualdas Murėnas Eltai pasakė, kad nuolat keičiami nutarimai ir įstatymai verslui tik trukdo. Verslo įmonėse dirba apie 60% visų Lietuvos dirbančiųjų ir į tokios dalies piliečių reikalavimus, pasakė R. Murėnas, vyriausybė privalo atsižvelgti.

Atsakydamas į klausimą, ar privataus kapitalo atstovai

Gruodžio 20 d., Rusijos kariuomenės kolonomas riedant į Čėčėnijos sostinę Grozną ir koviniams lektuvams bei mortyrams bombarduojant ir šaudant jų sostinę, 100,000 čėčėnų sudarė gyvą, 40 mylių ilgumo grandinę, protestuodami prieš Rusijos agresiją. Gyvoji grandinė prasidėjo sostinės pietiniame pakraštyje ir leduotu vieškeliu nusitęsė iki pietinės sienos, kur puolimui pasiruošę Rusijos kariai jau visą savaitę laukia. Amerikietis korespondentas rašo, jog atrodo, kad vieninteliai žmonės, nestovintys grandinėje buvo šalį ginantys vyrai. Grandinėje stovėjo ir senelės su vaikais ir motinos su kūdikiais rankose, klūpėjo ant kelio ir seni vyrai. Viena moteris aiškino: „Mano vaikai žino, kad lektuvai neša bombas. Aš noriu, kad lektuvai liautųsi skridę. Bet noriu, kad jie žinotų, kad mes visuomet čia buvome, ir neišeisime“.

Seimo pirmininkas dėl Čėčėnijos kreipėsi į Europos Tarybą

Vilnius, gruodžio 21 d. (Elta) — Seimo pirmininkas Česlovas Juršėnas gruodžio 21 d. nusistatė Europos Tarybos parlamento prezidentui Miguel Angel Marinez telegramą, kurioje rašoma:

„Išreiškdamas Lietuvos Respublikos Seimo ir jo delegacijos Europos Tarybos Parlamentinėje Asamblėjoje gilų susirūpinimą žmogaus teisių pažeidimais ir kraujo liejimu Čėčėnijoje, prašau Jūsų panaudoti visas galimybes, kad būtų sustabdyti

karo veiksmai Rusijos Federacijos Kaukazo regione. Esu įsitikinęs, kad tai prisidėtų prie demokratijos įtvirtinimo Rusijoje, kuri siekia pilnateisės narystės Europos Taryboje“.

Vakar Seime Vytautas Landsbergis pateikė rezoliucijos dėl Lietuvos veiksmų tarptautinėse organizacijose projektą. Jame siūlyta, kad Lietuva į įvykius Kaukaze reaguotų kaip Jungtinių Tautų Organizacijos, Europos Tarybos bei Europos Saugumo ir Bendradarbiavimo Or-

ganizacijos (ESBO) narė ir kreiptųsi į šias organizacijas dėl karo Čėčėnijoje nutraukimo bei Rusijos agresijos pasmerkimo.

Seimo dauguma rezoliucijos svarstymą atidėjo iki gruodžio 21 d. popietės. Po pietų pateiktame rezoliucijos projekte sakoma, jog Lietuvos Seimas rekomenduoją Lietuvos Užsienio reikalų ministerijai kreipti į ESBO dėl itin šurkštaus žmogaus teisių pažeidimo Rusijos Federacijoje. Lietuvos Seimas mano, sakoma rezoliucijos projekte, kad ši problema turi būti svarstoma Jungtinių Tautų institucijose.

Iki 6 val. vakaro rezoliucijos projektas dar nebuvo priimtas.

Privalomas draudimas vykstantiems į užsienį

Kai užsienyje teikiama būtinoji medicininė pagalba neapsidraudusiems asmenims, negalintiems už tai susimokėti, užsienio valstybės reikalauja išlaidas atlyginti. Lietuvos biudžeto lėšomis už neapdraustų Lietuvos gyventojų gydymą per metus (1993.07.01 — 1994.06.30) buvo sumokėta 128,400 litų. Anot Finansų ministerijos, kai šio draudimo funkcijas atlieka daug organizacijų, išskaidomas draudimo fondas, didelės draudimo išlaidos, apdraudžiami ne visi keliaujantys.

[Ivedus privalomąjį draudimą ir pavesus jį vienai valstybinei draudimo įstaigai, neprašant lešų biudžetas, nes neapdraustų asmenų išlaidų kompensavimas būtų pavestas šiai įstaigai. Be to, tai leistų didinti draudimo fondą Lietuvoje, mažinti perdraudimo ir kitas draudimo išlaidas.

Lietuvos ir Rusijos derybų delegacijų vadovai gali susitikti dar šįmet

Vilnius, gruodžio 21 d. (Elta) — Virgilijus Bulovas, Lietuvos derybų su Nepriklausomų Valstybių Sandraugos šalimis delegacijos vadovas neatmeta galimybės dar šįmet susitikti su Rusijos derybų delegacijos vadovu Vladimir Isakov. Konkreti susitikimo data bus derinama per Lietuvos ambasadą Rusijoje. Visos sudėties derybininkų delegacijos neketina susitikti, nes, pasak V. Bulovo, „nėra dėl ko derėtis“.

Bulovas sakė žurnalistams norįs susitikime su Viktor Isakov išsiaiškinti, ar abi šalys vienodai supranta nuo sausio 1 dienos įsigaliosiančias pavojaingų ir karinių krovinių vežimo per Lietuvą taisykles.

Taikos misijai rengiasi jau antras būrys karių

Vilnius, gruodžio 20 d. (Elta) — Antradienį Ruklos kariniame poligone netoli Kauno darba baigė grupė Danijos karo inžinierių. Dešimt dienų taikos palaikymo meno jie mokė Lietuvos karių būrį, kuris pakeis pirmuosius Lietuvos „žydriuosius šalmus“ Kroatijoje.

Ruklos poligone kariai daugiausiai mokėsi taikos saugojimo teorijos, kaip ištverti psi-

Paskirtas Lietuvos generalinis prokuroras

Vilnius, gruodžio 21 d. (Elta) — Lietuvos generaliniu prokuroru Seimas paskyrė Vladą Nikitiną. Posėdyje dalyvavo 120 Seimo narių. Už Vladą Nikitiną kandidatūrą balsavo 73 Seimo nariai, prieš — 1, susilaikė — 5. Buvo balsuojama atvirai. Seimo opozicinių frakcijų nariai, reikalavę, kad balsavimas būtų slaptas, atvirame balsavime nedalyvavo.

Vladas Nikitinas gimė 1941 m. sausio 23 d. Molėtuose, rusas, nepartinis. Nuo 1962 iki 1965 m. atliko karinę tarnybą. 1965-1970 metais mokėsi Vilniaus universitete. Teisės fakultete. 1970 metais stažavo Vilniaus miesto 2-ajame teisme, o nuo tų pačių metų iki 1976 metų buvo Trakų rajono teismo

teisejas. Iki 1986 m. dirbo Lietuvos Respublikos Aukščiausiojo Teismo teiseju, o iki 1992 m. buvo Lietuvos Respublikos teisingumo ministro pavaduotojas. Nuo 1992 m. yra Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisejas. 1994 m. lapkričio 18 d. prezidento dekretu paskirtas Vilniaus apygardos teismo pirmininku.

Atsakydamas į Seimo narių klausimus, Vladas Nikitinas pareiškė, kad jis nebūsiąs prezidento ir LDDP „kišininis prokuroras“, dėl ko jam daugiausiai pretenzijų reikšė Seimo opozicija. Vladas Nikitinas sakė, jog pavaduotojus pasirinkusias savo nuožiūra, pirmiausiai atsižvelgdamas į jų dalykines savybes, o ne į partijų ar valdžios žmonių rekomendacijas.

Socialinės reikmės bus tenkinamos iš savivaldybių lėšų

Vilnius, gruodžio 14 d. (Elta) — Kalbėdamas per Lietuvos Radiją, premjeras Adolfas Šleževičius pranešė, kad 1994 m. valstybės biudžetas turėtų būti įvykdytas maždaug 90% įplaukų ypač padidėjo spalio ir lapkričio mėnesiais, sugriežtintame rezoliucijos projekte sakoma, jog Lietuvos Seimas rekomenduoją Lietuvos Užsienio reikalų ministerijai kreipti į ESBO dėl itin šurkštaus žmogaus teisių pažeidimo Rusijos Federacijoje. Lietuvos Seimas mano, sakoma rezoliucijos projekte, kad ši problema turi būti svarstoma Jungtinių Tautų institucijose.

Iki 6 val. vakaro rezoliucijos projektas dar nebuvo priimtas.

Premjeras teigė, jog 1995 m. biudžetas turėtų būti 37.2% didesnis nei šiemetinis. Jį sudarys apie 5.4 milijonai litų. Daugiausia įplaukų yra numatyta iš pridėtinės vertės mokesčio (36.8%), fizinių

asmenų pajamų mokesčio (23.7%), akcizo, juridinių asmenų pelno bei tarptautinės prekybos mokesčių. Planuojant biudžetą, atsižvelgta į numatomą 25% infliaciją ir 5% bendro vidinio produkto augimą.

Vardindamas kitų metų biudžeto išlaidų prioritetus, premjeras paminėjo žemės ūkio programą, teisinę reformą, gyvenamųjų namų šildymą, motinos ir vaiko, kitas socialines, kultūros ir sveikatos apsaugos sferas.

Radio laidoje taip pat dalyvavo Finansų ministerijos sekretorius Reinoldijus Šarkinas informavo, kad apie 40% biudžeto bus skiriama miestų ir rajonų savivaldybėms, o šios apie 60% savo biudžeto privalės skirti socialinėms ir kultūros reikmėms.

Gricius reikalauja, kad LDDP peržiūrėtų savo politiką

Vilnius, gruodžio 20 d. (Elta) — Seimo Užsienio reikalų komiteto pirmininko pavaduotojas Algis Gricius spaudos konferencijoje apgailestavo, kad „Lietuvos rytas“, neteisingai supratęs jo mintis, pranešė, kad Algis Gricius pasitraukia iš LDDP ir valdančiosios partijos frakcijos Seime.

Algis Gricius spaudos konferencijoje sakė tvirtai apsisprendęs išeiti iš LDDP ir jos frakcijos tik tuo atveju, jei artimiausiu metu iš esmės nebūs peržiūrėta partijos bei frakcijos užsienio politika ir požiūris į nacionalinio saugumo klausimus. LDDP ir frakcija, pabrėžė Algis Gricius, tokios politikos, deja, neturi.

Ypač pavojingi, sakė jis, neįprastai santykiai tarp Seimo

nacionalinio saugumo komiteto ir Krašto apsaugos ministerijos. Jie jau darosi konfliktiški, ir tai yra labai pavojinga Lietuvos saugumui.

Algis Gricius kalbėjo, kad, nepaisant Respublikos prezidento ir vyriausybės pastangų sukurti Lietuvoje stiprią visuomenę, Seimas, pirmiausia jo dauguma, nieko nepadare, kad visuomenės supriešinimas sumažėtų. Jo nuomone, LDDP privalo padaryti žymiai daugiau, kad būtų ieškomas ir atrastas susitarimas svarbiausiais valstybės gyvenimo, ir ypač nacionalinio saugumo, klausimais.

Didelį pavojų, prelegento nuomone, sudarytų ir prieš laikiniū Seimo rinkimų idėja.

Algis Gricius sakė tikis, jog politinės partijos ir Seimo frakcijos artimiausiu metu apsvaistys principinius užsienio politikos ir nacionalinio saugumo klausimus, ieškos tarpusavio sutarimo. Jis pabrėžė, kad didžiulė atsakomybė dėl to tenka LDDP.

KALENDORIUS

Gruodžio 22 d.: Pranciška, Flora, Demetrius, Juta. 1884 metais gimė kompozitorius Juozas Gruodis.

Gruodžio 23 d.: šv. Jonas Kantis, kunigas (1390-1473); Viktorija, Vilbutas, Žibutė.

LIETUVIŲ TELKINIAI

DETROIT, MI

NAUJI KALENDORIAI

Detroito Vaizbos Butas išleido 1995 metų kalendorių su Detroito veikiančių organizacijų ryšinių telefonais ir lietuvių verslininkų adresais. Kalendorių galima pasiimti prie lietuviškų bažnyčių ar pas verslininkus. Kalendorių paruošė Clem Patocki.

SUMAINĖ AUKSO ŽIEDUS

Gruodžio 17 dieną, Dievo Apvaizdos bažnyčioje, kun. Viktoras Kriščiūnėvičius suteikė Moterystės sakramentą Nidai Viktorijai Černiauskaitėi ir Marcelo Rolando Katinui. Prie altoriaus jaunąją lydėjo dėdė Zenonas Pajaujis, pamergės Gailė Černiauskaitė — vyr. pamergė, Audrė Budrytė, Monika Vygantaitė ir pusseserė Julie Christou. Pabroliai — Franco Foti, vyr. pabrolis, Nestoras Ruplėnas, Gintaras Kilikevičius ir Darius Laucius. Gėles nešė Emilia Rauckytė. Mišių skaitinius skaitė Nidos kriškė tėvai Jurina Rugienienė ir Kazys Navasaitis. Vaisės vyko Baronette viešbutyje, Novi, Michigan. Pokylį pravedė Audrė Budrytė. Jaunasis Marcelo aktyvus Argentinės Lietuvių Bendruomenės narys, lankęs Vasario 16-tos gimnaziją Vokietijoje. Jaunoji Nida aktyvi ateitininkė ir šeštadienės mokyklos mokytoja. Jaunojo auk-

PHOENIX, AZ

MISIJSOS VEIKLA

Prieš 26 metus įsteigta Phoenixo Lietuvių katalikų misija iki šios dienos labai gražiai veikia. Visų dideliame džiaugsmui ir pasididžiavimui jau daugiau negu 3 metus, iš savo geros valios ir pasiaukojimo, arkivyskupas Paulius Marcinkus vadovauja šiai Misijai. Pamaldos atliekamos kas sekmadienį 12:30 val. p.p. Our Lady of Guadalupe koplyčioje, 6733 N. 55 Ave., Glendale, AZ. Lietuviškos Mišios, turiningi, dvasiškai keliantieji arkivyskupo pamokslai, gražus bažnytinis giedojimas patraukia beveik visus apylinkėje gyvenančius lietuvius. Malonu po pamaldų visiems, suėjus į koplyčios svetainę, pasivaikinti kava ir pyragaičiais.

Gruodžio 4 dieną, per visuotinių narių susirinkimą, buvo išrinktas naujas Misijos komitetas. Jį sudaro: Aldona Klemienė — pirmininkė; Aldona Genciuviene — vicepirmininkė; Sofija Palionienė — sekretorė; Walter Klemka — išdininkas ir Janina Yoursienė — renginių vadovė. Kandidatai: Vincas Ruseckas ir Kazys Yoursis.

Misijos ruošiamos bendros Kūčios vyks gruodžio 24 dieną, 1 val. p.p. Sun City patalpose, 12420 N. 103 Ave., Sun City, AZ. Vyriausia Kūčių šeimininkė bus Aldona Genciuviene. Vikt. Z.

Po Kariuomenės šventės minėjimo Clevelande. Iš k. — paskaitininkas Valdas Adamkus, kun. Gediminas Kijauskas, SJ, minėjimo koncertinę dalį atlikusi sol. Aldona Stempužienė, dr. Edmundas Lenkauskas ir Milda Lenkauskienė.

Nuotr. V. Bacevičiaus

A.A. ANTANAS MAKARAS

Š.m. lapkričio 15 d. staiga ir netikėtai mirė vietos gyventojas Antanas Makaras. Buvo gimęs Žvingiuose, Vainuto valsčiuje, Tauragės apskrityje 1911 m. kovo 17 d. Ten turėjo gražų ūkį ir malūną. Kariuomenėje užsitaravo vyresnio puskarininkio laipsnį. Žvingiuose buvo šaulių būrio vadu. Lietuvių fonde jam žino ginklo draugas — Žvingių partizanus. Velionio rūpesčių jiems ten statomas paminklas. Antanas buvo taurus lietuvis patriotas, dosniai rėmė lietuvišką veiklą, tėvynainius Lietuvoje. Kurį laiką buvo Lietuvių fondo įgaliotinis mūsų vietovėje; sukaupė fondui įnašų aukomis ir palikimais daugiau negu 60 tūkstančių dolerių.

Velionis buvo pašarvotas Čikagoje. Po šv. Mišių šv. M. Marjos Gimimo parapijos bažnyčioje, palaidotas šv. Kazimiero

RADIJAS „LEISKIT I TEVYNĖ“

Šį rudenį radijo valandėlė šventė 18 metų veiklos sukaktį. Spalio mėnesio transliacijose paminėta J. Tumo Vaižganto 125 m. gimimo sukaktis; pagerbtas poetas, pedagogas Alfonsas Šešplaukis-Tyruolis, švenčiantis 85 gimtadienį; paminėta kompozitoriaus Broniaus Budriūno mirtis ir rašytojo Vinco Kazoko mirties dešimtmetis. Lapkričio laidose prisiminta dr. Jono Šliūpo mirties 50 m. sukaktis; paminėta Kariuomenės šventė; dr. Vinco Kudirkos 95 m. mirties sukaktis. Gruodžio laidose minėta prof. Vaclovo Biržiškos 110 m. gimimo sukaktis, perduoti Lietuvių fondo tarybos pirm. Marijos Remienės ir LF valdybos pirm. Stasio Baro švenčių proga įkalbėti sveikinimai. Kas antrą savaitę yra girdimi advokato Povilo Žumbakio radijo komentarai. Kiekvieną sekmadienį žinios iš Lietuvos, gaunamos per Algio Gedrio elektroninį pastą. Švenčių proga perduodami klausytojų sveikinimai. Radijo vedėjos S. Šmaizienės tel. (501) 321-9641, telefaksas (501) 525-7519.

PALAIKAI NUGABENTI I LIETUVĄ

A.a. Paskalio Plūko palaiškai — urna su pelenais iš Čikagos Tautinių kapinių nugabenta į Lietuvą. Plūkas buvo Hot Springs gyventojas, miręs čia prieš penkerius metus, būdamas 96 m. amžiaus. Gimė Guostagalio kaime, Linkuvos valsčiuje, Šiaulių apskrityje (dabar Pakruojo rajonas). Buvo savanoris kūrėjas, kariavo su visais Lietuvos priešais. Dosniai aukojo lietuviškiems reikalams, Lietuvių fonde jo įnašas yra 4,000 dolerių. Velionio vaikams Lietuvoje pageidaujant. Jono Miežinsko pastangomis, tarpininkaujant Romui Pukščiui, buvo atliktas šis paskutinis pataravimas mirusiajam — jo palaiškai sugrįžo Tėvynėn ir palaidoti šalia seniau mirusios žmonos.

PAGERBIMAS

Liucija Gudienė buvo pagerbta jos vardiniu ir 85 metų amžiaus proga. Gražus būrys lietuvių susirinko į Benedictine Manor svečių kambarį ja pasveikinti. Regina Sabaliūnienė tarė sveikinimo žodį, įteikdama dovaną, o Rima Jucienė prisegė gele. Po bendrų priešpiečių, gardžiamoms Loretos Tamošaitienės iškeptu tortu ir kitais skanėstais. Pakelus vyno taures, sudainavome Liucijai „Ilgiausių metų“ ir „Valio, valio“. L. Gudienė yra labai daug pasidariusi mūsų apylinkėje. Dvidešimt metų vadovavo moterų dainos vienetei, Moterų seklyčiai, kuri buvo LB apylinkės pagalbinis vienetas. Joks renginys neapsėjo be jų pagalbos.

Liucija virė, kepė, padėjo rengti eglutes bei tautines parodes. Jos gamintais šiaudiniukais buvo puošiamas elgė Konvencijų auditorijoje. Darbas ir daina lydėjo Liuciją visą gyvenimą. Linkime jai dar daug, daug šviesių ateičių dienų.

Kristaus Karaliaus šventės Philadelphiaje šv. Mišių skaitinių skaitytojos. Iš k. — Rasa Stirbytė, Danutė Gadeikienė ir Rima Viliamaitė.

Nuotr. Rimo Gadeikos

DRAUGAS

(USPS-161-000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$90.00. Foreign countries \$100.00

Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeras nesunsiunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokesį, atžymima, iki kada yra užsimokejęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	1/2 metų	3 mėn.
JAV	\$90.00	\$50.00	\$30.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$100.00	\$55.00	\$35.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	\$50.00	\$35.00	\$25.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$55.00	\$35.00	\$30.00
Užsakant i Lietuvą —			
Oro pastu	\$500.00	\$250.00	
Tik šeštadienio laida	\$160.00	\$85.00	
Paprastu pastu	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida	\$55.00	\$35.00	

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija straipsnius taisy savo nuožūra. Nesunaudotų straipsnių nesugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prištinčiamos gavus prašymą.

stijoms. Po to daromi patikrinimai vietovėse: kur ir kaip viskas laikoma, kad gautų tie, kuriems skirta. Mes tikim, kad toks būdas esamomis sąlygomis yra patikimiausias.

LVG valdyba ir nariai dėkoja visiems aukotojams už piniginę paramą, igalinančią suteikti pagalbą našlaičiams. Padėka ir savanoriams padėjėjams talkinusiems pakraunant talpin-tyvus.

Aukos ateina iš privačių žmonių, organizacijų, mirusiųjų atminimui aukų bei pačios LVG valdybos ruošiamų renginių lėšoms telkti.

Dėkojame visiems prisidė-

jusiems prie piniginių loterijos. Jos laimėtojai yra: Bill Dapkus iš Farmhills, Miss., laimėjęs 500 dol., Kazimierietės (Ladies Auxiliary) iš Amsterdam, N.Y. — 250 dol., Juozas Mikal iš Brockton, MA — 150 dol., Ellen Speed iš Fiskdale, MA — laimė-jusi 100 dol.

Norintieji ir toliau remti Lietuvos Vaikų Globos darbą, kuri yra pelno nesiekianti or-ganizacija, sėkmingai veikian-ti nuo 1990 metų, prašome siųsti savo aukas: Lithuanian Childrens Relief, Inc., P.O. Box 497, So. Boston, MA, 02127 I.N.

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Pirmas apyl. su Northwestern-un-to diplomu, lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą. Pacientai priimami absoliučiai punktualiai. **Susitarimui** (kalbet angliskai) tel. 708-422-8260

Kab. 312-735-4477;
Rez. (708)246-0067; arba (708)246-6581
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR
EMOCINIS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St. Tel. (708) 422-0101
Valandos pagal susitarimą
Pirmd. 3 v.p.p. 7 v.v. antrd. 12:30-3 v.p.p.
trečd. uždaryta, ketvd. 13 v.p.p.
penkt. ir šešt. 9 v.r. 12 v.p.p.

6132 S. Kedzie Ave., Chicago
(312) 778-9969 arba (312) 489-4441
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGŲ SPECIALISTAS
GYDO ODOS AUGLIUS, ZAIDAS IR
ISSIPLETUSIAS KOJŲ VENAS
KOSMETINE CHIRURGIJA

DR. JOVITA KERELIS
Dantų Gydytoja
3315 W. 55th St., Chicago, IL
Tel. (312) 476-2112
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Val. pagal susitarimą

Tel. kabineto ir buto: (708)652-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 v.v.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. p.p.

DR. PETRAS V. KISIELIUS
INKSTŲ, PUSLES IR PROSTATOS
gydymas bei chirurgija
5635 S. Pulaski Rd., Chicago, IL
Tel. 312-585-1955
172 Schiller St., Elmhurst, IL 60126
708-941-2606
Valandos pagal susitarimą
Vakaraš ir savaitgaliais tel. 708-834-1120

DR. S. LAL
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS
7722 S. Kedzie, Chicago 60652
Tel. 312-434-2123
Pirmd. 2 v.p.p. 7 v.v. antr. 9 v.r. 12.
ketvd. 12-4 v.p.p. penktid. 12-6 v.v.

Kab. tel. (312) 471-3300
VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, Ill. 60652

LINAS A. SIDRYS, M.D.
Ophthalmologas/Akių Chirurgas
9830 S. Ridgeland Ave.
Chicago Ridge, IL 60415
708-636-6622
4149 W. 63rd St.
312-735-7709

Cardiac Diagnosis, Ltd.
Marquette Medical Building
6132 S. Kedzie
Chicago, IL 60629
Tel. (312) 436-7700
RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD TUMMALA, M.D.

Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą
Namų (708) 584-5527
DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINIS LIGOS
CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. (312) 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. (708) 742-0255
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

Dr. RAIMUNDAS RUGINIS
Chiropraktinis gydymas nuo
nugaros, kaklo ir galvos skausmų
1025 Ogden Ave.
Lisle, IL 60532
Tel. 708-963-1410

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLES IR PROSTATOS
CHIRURGIJA IR GYDYMAS
6132 S. Kedzie
Val. antr. 2-4 v.p.p. ir ketv. 2-5 v.p.p.
Šešt. pagal susitarimą
Vizitai apmokami Medicare
Kabineto tel. (312) 776-2880
Namų 708-448-5545
Priklauso Holy Cross ir
Palos Community ligoninėms

EDMUNDAS VIZINAS, M.D., S.C.
Specialybė — Vidaus ligų gydymas
Kaltame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. (312) 585-7755

ARAS ŽLOBA, M.D.
AKIŲ CHIRURGIJA
AKIŲ LIGOS
Good Samaritan Medical Center-
Naperville Campus
1020 E. Ogden Ave., Suite 310,
Naperville, IL 60563
Tel. 708-527-0090
Valandos pagal susitarimą

Detroito liepsnelės ir giliukai Kaukių dienos sueigoje. Iš k. stovi — Karina Puškoriūtė, Diana Karvelytė, Kristina Juškaitė, Tadas Lukaszewicz, Aleksa Lukaszewicz, Monika Mikulionytė, Gytis Mikulionis, Jonukas Sanders, Lukas Rudis, Monika Rudyte, Daria Zubrickaitė, Juozukas Zubrickas, Liana Butkūnaitė, Sėdi — Sauliukas Matvekas, Viktoras Puškorius, Matas Lukaszewicz, Marius Jankus, Mamytė, Diana Jankute.

lėjimo organizacijos ir bendri Lietuvių Bendruomenės renginiai sudarė progą susipažinti Nidai ir Marcelo ir sukurti lietuvišką šeimos židinį. Sveikiname jaunavedžius ir linkime daug meilės ir saulėtų dienų.

NAUJŲJŲ METŲ SUTIKIMAS

Šv. Antano parapijos rengiamas Naujų metų sutikimas — „Šampano svajonė“ vyks šeštadienį, gruodžio 31 dieną. Šventė bus pradėta 7:30 v.v. šv. Mišiomis bažnyčioje 8:30 v.v. — kokteiliai, 9 val. — vakariėnė. Po to — muzika, šokiai ir Naujų, 1995 metų, sutikimas. Registruotis pas Reginą Juškaitę, tel. (313) 554-3288.

SVEIKINAM

Šv. Kalėdų ir Naujųjų Metų proga sveikiname visus Detroito skyriaus skaitytojus ir Detroito radijo valandėlių klausytojus. Linkime tyro džiaugsmo ir nuotaikingų švenčių.

Im

MIELIEJI „DRAUGO“ SKAITYTOJAI

Kalėdų švenčių proga man malonu pasveikinti Jus visus Tėvų Marijonų vardu. Mes visi kartu ruošiamės švęsti Kristaus Gimimą, visų džiaugsmui skirtą šventę.

Visos spalvotos šio laikotarpio švieselės, nors ir labai skaisčiai žiba, nublunka prieš tikrąjį pasaulio šviesą — Jėzų Kristų. Nors kalėdinės švieselės ir nėra tobulos, jos suteikia džiaugsmą jauniems ir seniems, belaukiantiems Kristaus atėjimo. Jis yra tikroji mūsų šventiškos nuotaikos priežastis ir tik Jo atėjimas pakeičia žmonių širdis — bent laikinai. Iš tikrųjų kaip Jo šandien reikia mūsų pasaulio maišatyje!

Daug kartų Kalėdos ateina ir praeina: švieselės prigęsta, blizgučiai ir muzika nublunka, o kasdienybės rūpesčiai vėl mus užgula. Pasilieka tik malonūs atminimai. Bet taip nebūtų, jeigu Kristus taptų mūsų gyvenimo dalis. Tai nereiškia, kad automatiškai dingtų visas skausmas, kentėjimai, nusiųylimai ir liūdesys, bet visa tai būtų lengviau suprasti ir priimti. Juk mes Juo pasitikime!

Tegul Kalėdų džiaugsmas į kiekvieno širdį ir namus atneša ramybę. Būkime tokie maži, kad galėtume suklupti prie Jo lopšelio, bet pakankamai dideli, kad pasiektume pažvelgti į Kūdikielį Kristaus akis. Pažvelkime į Jo akis ir pamatykime [sukūnijusią Meilę! „Draugo“ darbuotojams ir visiems skaitytojams bei rėmėjams linki linksmų Kalėdų ir laimingų Naujųjų metų!

Donald S. Petraitis, MIC
Marijonų Provinciolas

EKOLOGINĖS NELAIMĖS RUSIJOJ

IGNAS MEDZIUKAS

Naftos potvynis

Rusijoje nuolat vyksta nenumatomos nelaimės. Praėjusią vasarą pratrūkus naftotiekio vamzdžiui netoli Užsinsko miesto, turinčio 50,000 gyventojų, Rusijos šiaurėje, nafta užteršė didelį žemės plotą. Paaiškėjo, kad jau ilgesnį laiką tas prakiuręs vamzdis netaisomas ir vis toliau vartoja mas, nes rusams reikia naftos.

Kai kuriose vietose išsilięjusios naftos buvo iki 20 cm gylumo. Jos prisunkė į laivus, rąstus ir pritekėjo į balas. Oficiali komisija, atskirusi iš Maskvos, patvirtino vietinių įstaigų apskaičiavimus, kad tik 14,033 tonos išsiliėjo ir visur išvalyta, išskyrus 3 kv mylias Arktikos tundros. Bet amerikiečių ekspertų apskaičiavimu, naftos išsiliėjo keletą kartų daugiau negu nustatyta oficialiais duomenimis. Naftos daug išsiliėjo į vandenį ir žvejai pasakoja, kad sugautos žuvys turi naftos kvapą. Miesto gyventojai sako, jog negali skelbti oficialiems duomenims prieštaraujančių žinių, nes būsi palaikytas disidentu ir gali turėti nemalonių.

Pasakojama, kad 1986 m. čia buvo 51 avarija. Kiekvienais metais tos rūšies nelaimių vis didėjo. 1991 m. buvo net 600 atvejų. „Ar žinote, kodėl tiek naftos išbėgo per tiek laiko“, sako naftos sunkvežimio vairuotojas, kuris dalyvavo siurbiant naftą iš upės, ir čia pat jis tęsė: „Dėl to, kad niekas už tai nėra atsakingas ir niekam nesvarbu“. Pagal vėliausią versiją vamzdyje buvo skylė, pro kurią išsiveržusi nafta nuo rugpjūčio 12 d. iki rugsėjo 11 d. užliejo 22 kv. mylias.

Si ekologinė nelaimė yra ne vienintelė. Panašių įvykių Rusijos pramonėje yra labai daug. Iš vienos pusės ekonominė krizė skatina didinti produkciją, bet tuo pačiu mažai kreipiamas dėmesio į saugumo standartus, gamybos priežiūrą ir gamtos taršą.

Nors Sovietų Sąjunga išnyko, bet Rusijai, paveldėjusiai pramonę, yra reikalingas kuras ir jo eksportas į užsienį. Rusai supranta, kad rizikuoja, vartodami nepatikimą pasenusią techniką, bet negali sustabdyti gamybos ir pakeisti naują. Rusijos naftos gamyba praėjusiais metais siekė apie 6 milijonus statinių per dieną. Tarpautinės energijos agentūros duomenimis, tai sudaro tik pusę, kas buvo pagaminama prieš dešimtmetį. Trečdalis tos naftos parduodama užsieniui. Rusija vis vien yra viena iš didžiausių naftos tiekėjų eksportui. Sustabdyti šį eksportą, nors ir trumpam laikui, padėtis būtų katastrofiška.

Užterštos upės ir pavojingos elektrinės

Uzbekistane Aralo jūra sumažėjo pusiau, nes dvi upės buvo nukreiptos laistyti

Lietuvos Radijo ir televizijos vaikų choro grupė, koncertavusi Čikagos Jaunimo centre lapkričio 20 d.

Nuotr. Jono Tamulaičio

medvilnės laukus. Tos upės yra tiek užterštos chemikalais ir išmatomis, kad paskutiniu metu tenai labai padaugėjo susirgimų tuberkulioze ir kitomis ligomis. Bet trumpu laiku šito negalima pataisyti, nes medvilnė yra pagrindinis krašto eksporto produktas.

Atominei energijai gaminti Rusija vartoja 11 reaktorių, tokių kaip Černobylio. Prisimenant 1986 m. katastrofą, tenai du iš buvusių keturių reaktorių gamina energiją. Bet bent šiuo metu jie yra sustabdyti: vienas dėl neseniai įvykusio gedimo, antras — pertvarkymui. Bet jie abu vėl bus paleisti šią žiemą, nes Ukraina negali apsieiti be elektros energijos. Nors Vakarai yra pažadėję pagalbą, bet ligi šiol nieko nepadaryta, kad būtų išvengta panašios nelaimės, išskyrus patarimus. Kaip ir naftos laukuose dar ilgai nieko nebus padaryta, gal užtruks dešimtmečius.

Solženycino kalba patiko visiems

Rašytojas laureatas Aleksandras Solženycinas, grįžęs į tėvynę ir susipažinęs, kas joje vyksta, pirmą kartą dalyvavo žemesnioje parlamento rūmose, kur jis pasakė aštrią kritišką kalbą, liečiančią korupciją, vilčių nepateisinimą, apgavystę ir posovietinės eros krašto vadovų nepajėgumą išvesti Rusiją iš susidariusios padėties.

Buvęs politinis kalnys ir tremtinys, sugrįžęs po 20 metų, nekritikavo prezidento Jelcino ir jo ministrų tiesiogiai juos išvardinant, bet, jo įsitikinimu, jie nepajėgė ar nesugebėjo atlikti savo uždavinio. Jis kvietė priimti didžiąją Rusiją, siūle švelnesnes ekonomines reformas, taip pat imtis griežtesnių priemonių prieš nusikaltimus. Jo kalba buvo labai palankiai sutikta ir komunistų, ir nacionalistų atstovų.

„Aš jaučiu, kad žmonių masės yra pritrūkusios smūgio dėl pažeminimo ir gėdos, dėl jų nepajėgumo; jie nemato, kad dabartinės reformos vykdomos jų naudai“, kalbėjo Solženycinas. Jis taip pat kvietė atgaivinti šimtmečiais buvusią savivaldybių tvarką.

Ne demokratija, bet oligarchija

„Ka mes šiandien turime, negalime pavadinti demokratija. Būkime tiesūs; šiandien mes turime oligarchiją (saulėles valdininkų viešpatavimas), kurioje jėga sutelkta uždaram ratelyje. Jūs dažnai girdite, ko jūs rūpinatės? Rinka jums viską parūpins. Bet rinka nenustatys valstybės formos ir nesukurs visuomenės moralinių normų“.

Solženycinas kritikavo Jelciną, ypatingai dėl Belovežo pasirašymo sutarties, kuri sugriovė Sovietų Sąjungą. Jis sakė, kad Jelcino pažadai kovoti su privilegijomis ir korupcija yra beverčiai. „Aš jums primenu, kad 1992 m. balandžio 4 d. buvo išleistas prezidento potvarkis dėl korupcijos valstybės tarnyboje. Pasakykit man, ar to potvarkio nuostatai buvo įvykdyti?“

Solženycinas betgi nepareikė, kad jis noris įsijungti į politinę Rusijos veiklą, tik ragino atsigręžti į buvusią carinę Rusiją, sudaryti naują slavų uniiją, pasisakė už etniniais pagrindais sudarytų autonominių respublikų panaikinimą. Tačiau, savaime suprantama, kol jis liks šalia valstybės politikos, jis neturės galimybės šių siūlymų įgyvendinti.

SVEIKINAME!

Šv. Kalėdų proga sveikiname „Draugo“ štabą, rėmėjus ir visus skaitytojus. Šiandien, kai ryšių ir informacijos technika veržiasi į priekį stebėtinai šuoliais, yra svarbu neatsilikti nuo tos pažangos, tuo labiau, kad „Draugas“ dažnai mums tampa pagrindiniu bei pastoviu žinių tiekėju iš Lietuvos. Esame tikri, jog visų talka šis dienraštis mūsų namus lankys dar ilgai, ilgai.

Ateinančiais metais sueina 60 metų nuo I pasaulio Lietuvių kongreso Kaune, kur buvo įsteigta Pasaulio lietuvių sąjunga. Ji siekė apjungti visus lietuvių tautos vaikus ir sustiprinti jų tarpusavio ryšį. Po 60-ties metų ir vėl mes turime vienį kitus atrasti, artimiau pažinti ir glaudžiau bendrauti, nesvarbu kuriam pasaulio krašte begyventume. Su ta viltimi ir žengiamo 1995-sius metus.

Vaclovas Kleiza
Lietuvos Respublikos Garbės
Generalinis konsulas Čikagoje

Visiems pažįstamas

Jeigu šiandien reikėtų išrinkti labiausiai pažįstamą, dažniausiai cituojamą ir tvirtiausiai įsitikinimų asmenį, daugelio milijonų choras viensbalsiai pripažintų, kad tai popiežius Jonas Paulius II. Panašios nuomonės yra ir įtakingasis JAV savaitinis žurnalas „Time“, pasirinkęs šį ypatingąjį Katalikų Bažnyčios Žemėje vadovą labiausiai pasižymėjusiu metų žmogumi (Man of the Year).

„Time“ žurnalo dvigubo numerio (š.m. gruodžio 26 — 1995 m. sausio 2 d.) viršelį puoštas Jono Pauliaus II atvaizdu, o 48-57 psl. jam skirtas straipsnis su keliomis įspūdingomis iliustracijomis. Mūsų, lietuvių, akis ir širdį pirmiausia patraukia 54-55 psl. išspausdinta didžiulė spalvota šv. Tėvo nuotrauka Lietuvoje — Kryžių kalne. Šalia popiežiaus matyti kardinolas Vincentas Sladkevičius ir kiti Lietuvos Katalikų Bažnyčios Ganytojai. Prie nuotraukos parašas patvirtina, kad tai tikrai Lietuvos Kryžių kalno, netoli Šiaulių, vaizdas, kur popiežius lankėsi pernai rudenį. Pabrėžiama, kad jis nuolat skyrė ir tebeskiria daug dėmesio Rytų Europai.

Pasaulį supažindinti su popiežium Jonu Paulium II tikrai nereikia. Jis, daugiau, negu bet kuris kitas popiežius per kone 2000 krikščionybės metų, yra keliavęs nuo vieno Žemės krašto iki kito. Jį savo akimis matė milijonai milijonų žmonių ir daugelis sutinka, kad šis šv. Tėvas padaro neišdildomą įspūdį visiems, kurie jį regi ir girdi. Jo asmenybė — paprastumas, šiluma, pamaldumas ir švelnumas — užburia tikinčiuosius ir netikinčius; katalikus ir kitakitus. Tai įrodo ir jo neseniai išleistas knygos „Crossing the Threshold of Hope“ (Peržiangiant vilties slenkstį) populiarumas. Knygoje Jonas Paulius II pasisako įvairiais, kartais labai opiais ir kontraversiškais klausimais.

Apskritai jis niekuomet žodžių į vatą nevynioja ir nebijo griežtai pareikšti savo nuomonę tikėjimo, dorovės temomis. Ypač jį jaudina negimusių kūdikių žudymas, dėl to š.m. rugsėjo mėn. Kairo mieste, Egipte vykusioje, JT globojamoje tarptautinėje konferencijoje, kurio-

je buvo svarstomi žmonijos ateities klausimai, popiežiaus atstovams pavyko pakreipti humaniškesne linkme JAV propaguojamą išeitį dėl nesustabdomo planetos gyventojų skaičiaus didėjimo. Šv. Tėvas buvo įsitikinęs, kad tokia išeitis atidarytų vartus dar dažnesniam negimusių žudymui, kaip efektingiausiai priemonei žmonijos gausėjimą kontroliuoti.

Per 16 popiežiaavimo metų Jonas Paulius II nei karto nesu-svyravo savo įsitikinimuose, nepaisant kai kurių nepopuliarumo net Katalikų Bažnyčios hierarchijos sluoksniuose. Ypač daugeliui užkliūva jo pažiūros į gimimų kontrolę, negimusių kūdikių žudymą, homoseksualizmą ir daug kitų, kurie, jo nuomone, nėra nei ekonominiai, nei medicinos, bet iš tikrųjų moralės klausimai.

Tarp visų šios Žemės kraštų, kuriuos palietė šv. Tėvo koja, yra ir Lietuva. Daug kas pasikeitė nuo praėjusių metų rudens, kai popiežius buvo pripažintas brangiausiu svečiu Lietuvos istorijoje. Juo besidžiaugiančiose miniose nebuvo nei komunistų, nei ateistų, nei tikinčiųjų. Buvo tik žmonės, susidavę šv. Petro vietininku, tarsi tos Uolos, ant kurios prieš 2000 metų Jėzus prižadėjo pastatyti savo Bažnyčią, nenugalimą „nei pragaro vartų“.

1993 metais, Jono Pauliaus II vizito metu ir tuoj po jo atrodė, kad apsilankymas tikrai paliks pėdsakus ilgiam, o gal ir visam, laikui. Deja, šiandien, vos metais praėjus, nedaug pasikeitė žmonių moralė, nedaug pagyvėjo dvasinis gyvenimas, nes kasdienybės sunkumai jį užgožia lyg piktžolės neprižiūrima gėlyna. Galbūt, kai žinios, jog „Time“ žurnalas parinko šv. Tėvą pasižymėjusiu šiuo metų žmogumi, plačiau pasklis Lietuvoje, mūsų tautiečiai staiga prisimins, kad jis neseniai bučiavo ir jų tėvynės žemę, kad kalbėjo minioms lietuviškai ir spinduliavo meile visai žmonijai, o kelionei į Lietuvą ilgai ir kruopščiai ruošėsi, noredamas parodyti pasauliui, kaip jis vertina tą katalikybės tvirtovę, išlaikiusią savo tikėjimą tamsiausiais sovietų okupacijos dešimtmečiais.

MIRAŽAS AR KALĖDŲ DOVANA?

AURELIJA M. BALASAITIENĖ

1

Atsirėmęs į palangę, Rimas stovėjo įbedęs žvilgsnį į nematomus tolius, virš snagių mezginių padengtų eglišakių virš baltų kaimynų namo stogo. Tylos ir poilsio valandėlė buvo maloni, nors trijų nedarbo dienų ilgas savaitgalis jo nedžiugino. Jo architektūros firmos durys miesto centre jau užrakintos, nebegirgda keltuvai, neskamba telefonai. Kolegos inžinieriai, su pirkiniais rankose, paraudusiais veidais, nebūtinai nuo šaltio ar vėjo, skubėjo į šventiškas kepiniais ir eglišakiais pakvėpiusius namus. Tik Rimas neturėjo kur skubėti. Šaligatvose pasipylusios minios prieškalėdiniame chaose jis jautėsi vienišas ir pasimetęs, negalėdamas įsigyventi į jį supančią nuotaiką. Prieššventiniai rankų paspaudimai, kolegų linkėjimai nuaidėjo jo ausyse kaip nutrukusios kanklių stygos. Rimas nemėgo Amerikos prieškalėdinio laikotarpio. Jis jame išsiskaldavo skausminga nostalgija ir ilgesį, kurie laikui paklusnioje širdyje buvo lyg ir priblašę. Bet ir vėl grįžta į jo vaizduotę Kameja primenar. Šis veidelis, apsuptas kviečių spalvos garbanomis, kurių šilkinį švelnumą jis vis dar galėjo pajusti savo delnuose.

Jau keturios savaitės kai jis gyvena savo naujame bute, pabėgęs nuo didmiečio triukšmo su gurgždančiais keltuvais, karuselės pavidalo besisukančiomis durimis, nepažįstamais žingsniais daugiaaukščio butnamio koridoriuje. Rimui pasitaikė puiki proga įsinauomoti ne-

didelį, bet gan jauką ir patogų butą pas lietuvių pramoninką, su kuriuo susipažino vieno koncerto metu lietuvių namuose. Rimas buvo patenkintas nauju butu, tik dar nepripato prie priemiesčio tylos, kuri kartais net spiegtų jo ausyse.

Staiga koridoriuje pasigirdo moteriški žingsniai. Kas tai galėtų būti? Gal laiškus nešiojanti pašto tarnautoja su pluoštu reklaminių leidinių? Žingsniai sustojo ties jo durimis, ir kažkas lengvai pasibeldė. Ranka perbraukė kaktą, kad išblaškytų sentimentalias mintis, Rimas pribėgo prie durų. Už jų stovėjo jo šeimininkė, ponja Rasa Dauksienė.

— Atleiskit, kad trukdau, pone Linkaiti. Gal esate užimtas? — maloniu balsu užklausk patraukli, grakšti moteris.

— Tikrai netrukdomė, ponja. Malonėkite į vidų. Atleiskit, kad pas mane dar netobula tvarka, bet turėsiu kelias laisvas dienas, tai galėsiu susitvarkyti. Prašau, — pasitraukęs į šoną, Rimas Rimas mostu kvietė šeimininkę. — Kuo galu jums patarnauti?

— Ačiū. Nematau jokios netvarkos, — neat-sakydama į klausimą, įžengusi į vidų, ponja Rasa dairėsi aplink. — Jūsų salonas tikrai gerai atrodė ir turbūt visada toks liks, nes nėra, kas jame darytų netvarką. Ne kaip mano namuose su dviem išdykusiais vaikučiais. Ji nusišypsojo, o Rimas krūptelėjo, nes jam pasirodė, kad ponios Dauksienės šypsena jam kažką primena... — Aš norėčiau jus paprašyti mažos paslaugos, — kiek nedrąsiai tęsė ponja. — Turbūt galite įsivaizduoti, kad esu labai užimta pasiruošimu šventėms, tai...

— Aš jūsų paslaugoms, ponja, — galantiškai nusilenkė Rimas. — Kaip matote, man jokie pasirušimai nereikalingi, tik ar aš galėsiu jums įtikti.

— Tuo tai neabejojau. Matot, mano vyras prieš

šventes taip užsiėmęs savo įstaigoje, kad šeima jį prieš šventes tik vėlyvą vakarą mato. Dažnai grįžta į namus, kai vaikučiai jau lovoje, tai ir šį vakarą nesitikiu jo sulaukti prieš dešimtą, nors džiugina mintis, kad jis bus namuose išties dvi dienas, praėjus šventiniam triukšmui, jis ir vėl ir vakarais, ir savaitgaliais bus laisvas. Taigi dabar prie reikalo. Daina ir Linas iš garažo atvilko eglę ir turi ją šį vakarą papuošti, nes ryt Kūčios. Pagal mano šeimos tradiciją, eglutė būna puošama tik Kūčių išvakarėse ir nurėdoma po Trijų Karalių. Bet vaikai nepajėgia jos pastatyti. Tam reikia vyriškų, tvirtų rankų, nes Visvaldas šiais metais nupirko milžinišką eglę. Gal jūs?..

— Suprantu. Su malonumu, miela ponja, tik turiu prisipažinti, kad su eglutėmis neturiu daug patirties, bet darysiu, ką galu.

— Ačiū. Neabejojau, kad susidorosite. Jai negali būti per sunkus projektas profesionaliam architektui. — Ji nusijuokė. — Galit eiti su manimi?

— Aš tuoj... — Rimas užsimetė ant kėdės padėtą švarką ir nusekė paskui savo šeimininkę. Perėjė ilgoką koridorių, pasiekė erdvų saloną, kuriame ant smelio spalvos kilimo gulėjo parvartusi milžiniška, plačiašakė eglė, o šalia jos tupėjo paauglys berniukas ir nedidukė mergaitė. Jiedviem įėjus, vaikai greitai pašoko ir nusišypsojo.

— Susipažinkit. Čia štai mūsų Linukas ir Dainutė. Vaikučiai, čia mūsų naujas nuomininkas, ponas Linkaitis. Jis maloniai sutiko juos padėti pastatyti eglutę. Būkit mandagūs ir neįkyrėkite, o aš bėgu į virtuvę.

Rimas ištiesė vaikams ranką, kurią jiedu mandagiai paspaudė, o Dainutė net padarė mažą kniškėlį. Ponja Dauksienė buvo bedingstanti virtuvėje, bet staiga sustojo ir vėl kreipėsi į Rimą:

— Atleiskit, kad aš tokia išsiblašiusi, tai užmiršau patį svarbiausią reikalą. Savo vyro ir savo vardą kviečiu jus pas mus Kūčių vakarienei, nebent jau esate kitur įsipareigojęs. Nesistebėčiau, nes kvietimas labai paveltotas, bet... — ir ji, maloniai žiūrėdama į Rimą, laukė atsakymo.

— Ačiū, mielai kvietimą priimu, — impulsyviai atsakė Rimas, lyg tuos žodžius jam kažkas būtų įsakęs ištarti. — Neseniai į šį miestą atsikėlęs, dar neįsigijau artimų pažįstamų. Tai dar kartą didelis ačiū.

— Puiku. Bijojau, kad atsisakysite. Tai kviečiu ryt vakare apie šestą valandą. Maloniai nusišypsojusi, Dauksienė paskui save tyliai uždarė duris.

— Kaip linksma! Pas mus bus svečių ir ateis Kalėdų senelis. — rankytėmis suplojo mažoji Dainutė. — Ir man atneš daug dovanų...

— Nelepke tiek daug. Nežinau, ar gausi dovanų, ar buvai gera ištisus metus? — vyresnio brolio autoritetingu tonu šešiametė sesutė bandė sudrausti lieknas, šviesiaplaukis trylikametis Linukas.

— Gerai. Eikime prie darbo, — atsiraitojęs rankoves, šyptelėjo Rimas. — Nuo ko pradėsime? — Mes negalime eglutės koto pritvirtinti taip, kad ją būtų galima pastatyti, — kiek nedrąsiai painformavo Linas.

Rimas apžiūrėjo eglės nusmailintą kotą, kyšantį kreivai uždėtame stovo žiede. Sraigtai, kuriais pritvirtinama eglė, buvo nelygiai išsikišę.

— Atrodo, kad sraigtas užrūdijęs, todėl negaliu prisukti ir bijau jį nulaužti, — paslaugiai toliau aiškino Linas.

(Bus daugiau)

GYDYTOJOS JULIJOS PASLAPTIS

VANDA VAITKEVIČIENĖ

Gydytoja Julija Daumantienė, baigusi darbą ligoninėje, stovi nustečiusi automobilių aikštėje: koks malonus, nešaltas oras. Iš ryto šalo. Visa gamta buvo pilka, bereikšmė, niūri, o dabar – puošni, balta. Snaigės sukūriais sukasi, skraido, leidžiasi į žemę. Baltą kilimą klotja, puošia žemę Kalėdoms.

Vos kelias minutes pastovėjusi, pasidžiaugusi geru oru, ir ji jau visa balta. Jos mėlynas automobilis baltutėlis. Čia pat augančios eglės šakos linksta po sniego apklotu. Pro pilkuosius debesis prasiskverbes saulės spindulys, žerindamas aukso nudažo sniegą.

– Kaip gražu! – pasako ji, įkvėpusi gyno oro. Nusišypsodami prisiminusi močiutės saką: – Tai ne sniegas, – sakydavo ji. – Prieš Dievo gimimo šventę angelai valo savo sparnus, o nuo jų krinta balti pūkeliai. Žmonės juos pavadino sniegu.

– Ak, gana gerės gamtos grožiu. Turiu skubėti į miestą. Dar neturiu dovanų nupirkusi saviesiems. Rytoj jau Kūčios, – pagalvoja ji ir, skubiai užvedusi automobilį, važiuoja į Čikagos miesto centrą.

Gamtos grožis išnyksta, važiuojant užsnigtu keliu, vos bejudant automobilių įžlokiojamam slenkančių mačių eiliui. Susierzinusi nuolatos valo apsnigtus langus. Įjungusi radiją ieško gražios klasikinės muzikos, bet jos nėra. Kalėdinės giesmės ir išpardavimų pasiūlymai tesigirdi. Įkryjęs tas viskas, nes Amerikoje Kalėdos pasidarė verslo šventė. Pirkimas dovanų, viliojimas pinigų. Išnyko šventumo ir Dievo meilės dvasia.

– Jei ne dešimties metų sūnus Rimas, nepasiduotiau pirkimo srovei, – galvoja privažiavusi miesto centrą – didžiųjų parduotuvių rajoną.

Kalėdiniais pagražinimais išpuoštos gatvės ir daugiaaukščiai namai. Didžiulė eglė, linkanti nuo daugybės žibantių žaislų, spalvotų žvakučių stovi miesto aikštės viduryje, apsupa būrį vaikų. Žvangučiai, skambučiai ir giesmės sklinda aplinkui.

Parduotuvių languose sėdi brangenybės, žaislai. Sukasi manekenai, gražiais rūbais apvilkti ir vilioja praeivius užėti į vidų. Prekių išpardavimas skelbiamas visose krautuvėse. Prie durų barzdotti Kalėdų seniai pasitinka įeinančius.

Žmonių daugybė. Vieni stovinėja prie išpuošusių parduotuvių langų, kiti, apsikrovę pirkiniais, bėga prie autobusų. Skubėjimas, stumdymasis gatvėse. Ir Julija neatsilieka nuo visų. Skuba iš vienos parduotuvės į kitą, kol pagaliau, apsikrovusi pirkiniais, pervargusi važiuoja namo.

Ilgai užtrunka, kol išvažiuoja iš miesto. Šalta, slidūs, apsnigti keliai. Daugybė grįžtančių. Nuolatinis stovėjimas, laukimas. Pagaliau privažiuoja užmiestį ir visai netoli Darien, kur ji gyvena.

Jos vyras architektas, ji gydytoja – ginekologė. Juodu daug uždirba, todėl pasiturintys gyvena. Jų namas gražus: raudono plytų, plačiais langais ir labai erdvus. Viduje prabangiai sutvarkytas. Jų šeima nedidelė: juodu su vyru Vyta, dešimties metų sūnus Rimas ir jos senutė motina, kuri dar stipri ir jiems šeiminkauja.

Visai sutemus, Julija pasiekia namus. Ją pasitinka susirūpinęs vyras, o Rimas atbėgdamas šaukia:

– Mama, ar nupirkai man vaikščiojantį automobilį?

– Nešukauk! Padėk sunešti pirkinius, – subara ji tėvas. – Matai, kaip mama pervargusi.

– Sūnau, dar ne Kalėdos, didžiausioji dėžė priklauso tau, – paplojęsi jam per petį, taria Julija, įleidama į vidų.

– Pagaliau sugrįžai. Mudu su Vyta nerimavome, nes keliai užpuštyti ir slidūs. Pailsėk. Aš sušildysiu vakarienę, – ją pasitikiama, kalba motina ir išskuba į virtuvę.

Visam bute šilta, jauki ir toks malonus kepinų kvapas.

– Jau mama pyragus kepa, – pagalvoja Julija ir tylutėliai įeina pas ją.

– Žiūrėk, dukra, jau iškepiu prieskučius, išviriau kisielių, silkes pamerčiau. Rytoj bus mažiau darbo, ruošiant Kūčių vakarienę, – aiškina motina, o jos veide maloni šypsena ir džiaugsmas.

– Ką daryčiau be tavęs, mamute, – meiliai apkabinusi sako Julija.

Atėjo laukiama Kūčių diena. Stalas apdengtas balta staltiese. Po ją čižna sienas. Temsta. Rimas stovi prie lango ir stebi dangų. Jau visos pusvalandis, kaip nerimaudamas laukia pasirodant žvaigždės, o jos vis nėra. Staiga linksmai sušunka:

– Štai ji, didelė, žibanti žvaigždė. Galim sėsti prie Kūčių stalo. Aš alkanas. Močiutė nedavė valgyti visą dieną.

Malda sukalbėjo motina, nes ji seniausią. Kalėdačius laukė visi, linkėdami vieni kitiems sveikatos ir linksmų švenčių. Ant stalo dvylika valgių prisiminti dvylika Kristaus apaštalo. Visus juos ragaudami, laikosi pagarbiai, ramiai. Jauki savitarpo meilės šiluma atspindi jų veiduose.

– Oras nešaltas, važiuosime į Bernelių mišias. O dabar, Rimai, uždek žvakutes ant eglutės. Pagiedosime Kalėdinę giesmę ir tik tada galėsi pažiuirti, kas toje didelėje dėžėje, – prabilo Vyta.

– Tėtė, prašau tik ilgai negiedokim, – sako Rimas.

Vos tik pradėjus giedoti, suskambo telefonas. Julija pakėlė ragelį.

– Turiu skubėti į ligoninę. Dvi gimdyvės laukia, – praneša ji.

– O brangioji, ne švenčių tau nėra, – paduodamas apsiaustą, apgailestauja vyras.

– Esu gydytoja, pareiga šaukia. Vaziuokit į bažnyčią. Manęs nelaukit. Galiu ilgai užtrukti. Maziukams nenusitaisyti gimimo valandos.

Išaušo Kalėdų rytas. Sukilo visi. Pusrūčiai paruošti, o Julija vis nėra. Nerimauja motina. Vyta skambina į ligoninę.

– Doktorė dar užimta, – praneša budinti sesuo.

Jau seniai po pusryčių. Vyta vaikščioja susierzinęs, neramus nesulaukdamas grįžtančio žmogaus. Motina nerimauja, prašo dar kartą skambinti į ligoninę. Gal kokia nelaimė įvyko. Pasikambinus vis tas pats atsakymas:

– Doktorė dar užimta.

Tik Rimas nesirūpina. Jis pripratęs, kad motina dažnai iš darbo vėlai grįžta. Jis sekioja vaikščiojantį automobilį labai patenkintas kalėdine dovana.

Tik dienai įpusėjus Julija grįžta. Vyras puola pasitikti. Motina skuba šildyti pietus.

– Kas atsitiko?

Ji nieko neatsako. Drebulio krečiama, išblyškusi susmunka į fotelį.

– Duok juodos kavos ir konjako, – paprašo.

– Konjako? – nustemba Vyta, žinodamas, kad ji niekad

Kiekvienam lietuviui mielas ir pažįstamas Vilniaus arkikatedros vaizdas. Nuotr. Alberto Kerelio

negeria alkoholinių gėrimų.

– Jūlyte, tu sergi. Kas atsitiko? Gal automobilio nelaimė, o gal kas tave užpuolė? – švelniai klausinėja susirūpinęs vyras, o atskubėjusi motina deda šaltą, šlapia tvartį ant galvos.

– Nesirūpink! Esu sveika, tik mirtinai pervargusi. Išsimiegosiu, pailsėsiu ir atsigausiu. Tik prašau nieko neklausinėkit.

Praėjusi Kalėdų naktis įrežė didelę paslaptį į mano sielą. Prisiekiau Dievui, kad toji paslaptis lydės mane iki gyvenimo pabaigos. Žinokit tai, ir nesiteiraukit. Einu ilsėtis, – kalbėjo liūdnu balsu.

Miegojo ilgai. Atsikelusi vėl išskubėjo į ligoninę.

Prabėgo keleri metai, o su jais kartu ir kelios Kalėdų šventės. Julija tebedirbė ligoninėje. Buvo linksma ir rūpestinga šeimoje. Atrodė, kad jokie skaudūs prisiminimai nebeavergino. Rimas jau lankė universitetą. Vyta braižė planus naujiems pastatams, tik jos motina sirguliavo ir labai paseno. Šiaip taikus ir ramus gyvenimas buvo jų šeimoje.

Kartą Vyta, beskaitydamas „Draugą“, perskaitė balsiai tragišką žinutę: trys girti paaugliai, pavogę automobilį, iškėlė aštuoniolikos metų penkių mylių greitį. Policininkas juos vijo. Automobilis atsitrenkė į patiltę stulpą. Vairavęs jaunuolis ten pat žuvo, antras sunkiai sužeistas, o tretysis, sėdėjęs galinėje sėdynėje, Julius Petraitis visiškai nenukentėjo.

– Baisu! – sušuko Julija. – Vargšai tėvai.

– Ko taip jaudinies. Šiais laikais tokių nelaimių įvyksta beveik kasdien. Jaunimo gaujos siaučia visuose miestuose, tik liūdna, kad tai nusikaltėlių gausiai priklauso ir lietuviukams, – apgailestaudamas kalbėjo Vyta.

Nuo tos dienos Julija buvo nesukalbama, nesava, susirūpinusi ir labai nuliūdusi. Nustojė vaikščioti į bažnyčią. O, jei šeimos prašoma nueidavo, tai sėdėdavo paskutiniame suole, nepakeldama akių į altorių, tačiau namuose dažnai melsdavosi. Vyta buvo labai susirūpinęs. Bandė sužinoti kas ją vargina, kankina, kodėl ji tokia liūdna.

– Viskas gerai. Nesirūpink, – prašė. – Nugalsiu savo bėdas ir vėl pralinksmėsiu.

Bėgo metai, kaip vėjo nešami lapeliai. Nepajuto Daumantai, kaip sulaukė pensininkų amžiaus. Mirė Julijos motina. Rimas baigė universitetą. Gavo statybos inžinieriaus diplomą, vedė ir apsigyveno Vašingtone. Liko juodu du. Nutarė parduoti namą ir apsigyventi šiltoje, saulėtoje Floridoje. Ten daug lietuvių gyvena, o tarp savųjų bus malonesnė senatvė.

Netikėta nelaimė užklumpa juos. Suserga Julija. Liga labai rimta. Tyrimų duomenys liūdni. Gydytojų diagnozė: plaučių vė-

žys. Ji dar stipri ramina nuliūdusį vyrą, prašo nesišvartauti:

– Rimtai gydoma dar kelis metus pagyvėsiu. Tik tu, brangusis, nenusimink, – prašo ji. O, būdama gydytoja, pati netiki savo žodžiams.

Ir vėl, kaip kasmet, artėja Kalėdų šventės, o su jomis šalnos, sniegas ir ilga šaltoji ziema.

Rimas kviečia tėvus šventėms atvažiuoti. Telefonu praneša linksma žinia:

– Birutė nėsčia, kad ir pavėluotai, tapsit seneliais. Būtinai atvykit. Bus linksmos Kalėdos.

Džiaugiasi Daumantai ir ruošiasi praleisti šventės sūnaus šeimoje. Pralinksmėjo Julija, galvodama apie būsimą vaikaitį, ar dukraitę. Mintyse dėkojo Dievui už siunčiamą džiaugsmą ir staiga paprašė:

– Vyta, gaus mūsų bažnyčios biuletenį. Sužinosime, kada bus klausoma išpažinčių. Prieisime abu. Vakar kaimynė pasakojė, kad jaunas, neseniai išventintas kunigas vikaru paskirtas į mūsų parapiją. Gal jis mane supras...

Nustebo Vyta ir pradžiuo. Paskirtą išpažinčių klausymo dieną juodu skuba į bažnyčią.

Atsilaupusi klausykoje, giliai susikaupusi, labai susijaudinusi ji atlieka išpažintį:

– Esu didelė nusidėjėlė. Bijoju Dievo, nes padariau neatsiektiną nusikaltimą. Nedrįsau eiti išpažinties, nes nesitiekėjau gauti nuodėmių atleidimo.

– Dievas yra begaliniai geras ir atlaidus, – išgirsta jį švelnų kunigo balsą. – Kalbėkit, nebijokit.

Visa virpėdama, vos girdimai ji pasakoja:

– Esu gydytoja ginekologė. Tai įvyko prieš trisdešimt metų. Kūčių vakarą buvau iškviesta į ligoninę. Vos tik man įėjus į greitosios pagalbos kambarį, iš-

girdau triukšmingą barimąsi. Pamačiau jau man gerai pažįtamą pacientę, kuri jau dukart pagimdė negyvus kūdikius. Ji sėdėjo vežamoje kėdėje ir verkė, o prieš ją stovėjo jos vyras rūščiai šaukdamas:

– Jei ir šį kartą pagimdysi negyvą vaiką, – negrįšk namo. Nepriimsiu! Eik kur nori. Jūs, gydytoja, ar girdit? Sakau išsivadėsiu jo.

Pašaukiau sanitarą ir liepiau jį išmesti už durų! Antroji jaunutė, kokių aštuoniolikos metų, išgirdusi, kad esu gydytoja ašarodama maldavo, prašė:

– Kai gims vaikas nerodykit man jo, dėkit, kur norit. Nekenčiu jo. Jis mano gėda ir nelaimė.

Supratau, kad ji mergina – neištekėjusi.

Ir štai kas įvyko: jaunuolė pagimdė sveiką berniuką, o antroji negyvą mergytę. Kol dar abi buvo nuo skausmų ne visai atsigavusios, sukeičiau naujagimius. Kažkio staigaus impulso ar gailėsio apimta, aš tai padariau. Nesuprasdama padariau didelį nusikaltimą. Išsiganau ir prisiekiau Dievui neišduoti niekam tos paslapties.

Išėjusi į laukiamąjį kambarį, pranešiau piktam vyrui, kad jis turi sūnų. Jo džiaugsmo neįmanoma apsaityti: bučiavo žmonai rankas, sveikino, dėkojo ir atsiprašinėjo. O ji su didele meile glaudė prie krūtinės naujagimį. Staiga jis paklausė:

– Gydytoja, koks jūsų vardas?

– Julija, – atsakiau.

– Tai sūnų pakrikštysim Juliaus vardu, – tarė laimingas tėvas. – Jūs, gydytoja, atnešėt laimę į mano šeimą.

Antroji pacientė džiaugėsi, kad gimė negyva mergytė ir, dar nespejusi sustiprėti, naktį dingo iš ligoninės.

Kancija ir rūpestis iki šiol lydi mane. Buvau jau apimusi, bet sužinojus apie girtų jaunuolių tragišką nelaimę, vairuojant pavogtą automobilį, kuriame ir Julius buvo, sukrėtė mane. Praradau ramybę. Norėdama vaikui ir nelaimingiems bevaikiams žmonėms laimės, gal nusikraudžiau juos ir jie nelaimingi. Iki šiol apie juos nieko nežinau. Gal jis užaugęs nusikaltėliu tapo, o gal alkoholiu?

Vis rūpinuos ir sielvartauju. Savo paslaptimi varginu savo vyrą. Suprantu, kad padariau mirtiną nuodėmę. Ar Dievas pasigailės manęs, ar man atleis? Ilga tyla, tokia sunki, slegianti... Neatsiliepia kunigas. Matyt negali duoti nuodėmių atleidimo, o juk jos žemiškoji kelionė nebeilga...

Pasigirsta gilus atodūsis ir graudus, vos girdimas balsas dreba, šnabžda:

– Ramybė tegrįžta į jūsų sielą. Julius užaugo doru žmogumi. Aš gimiau Kalėdų naktį. Mano vardas Julius.

CLASSIFIED GUIDE

MISCELLANEOUS

ELEKTROS ĮVEDIMAI – PATAISYMAI
Turiu Chicago miesto leidimą. Dirbu ir užmiestyje. Dirbu greitai, garantuoti ir sažiningai.
312-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

10%–20%–30% pigiau mokėsit pas mus už apdraudą nuo ugnies, taip pat ir už automobilio draudimą.

FRANK ZAPOLIS
3208½ West 95th Street
Tel. (708) 424-8654
(312) 581-8654

Pigiai ir greitai išvežame šluokles, išvalome namus, garažus, kraustome baldus, darome smulkius remontus. Kreiptis: Rytis, tel. 312-233-6834.

TAISOME
SKALBIMO IR DŽIOVINIMO MAŠINAS, ŠALDYTUVUS, ŠILDYMO SISTEMAS, VIRYKŠIAS, ORO VENTILUOJUS.

H. Deckys
Tel. 585-6624

Your ticket to a secure retirement.

For a recorded message of current rate information, call
1-800-4US BOND
1-800-487-2663

Take Stock in America
U.S. SAVINGS BONDS
A public service of this newspaper

Ateinančių Švenčių proga, sveikiname visus mūsų giminaičius, draugus bei pažįstamus ir linkime jiems linksmų Šv. Kalėdų ir laimingų Naujų Metų.

Elena ir Vytautas Vidugiriai

Kalifornija

REAL ESTATE

GREIT PARDUODA
RE/MAX REALTORS
(312) 586-5959
(708) 425-7161

RIMAS L. STANKUS

- Perkant ar parduodant
- Greitas ir sąžiningas pataravimas
- MLS kompiuterijū FAX pagalba
- Nuosavybės įkainavimas veltui
- Perkame ir parduodame namus
- Apartamentus ir žemę
- Pensininkams nuolaida

Century 21 **KMIECIK REALTORS**
7922 S. Pulaski Rd.
4365 S. Archer Ave.

DANUTĖ MAYER
284-1900

Jei norite parduoti ar pirkti namus, kreipkitės į **Danutę Mayer**. Ji profesionaliai, sąžiningai ir asmeniškai patarėms. Įkainavimas veltui.

FOR RENT

Įnuomojamas 3 kamb. apšildomas butas, apyt. 71 St. ir Washtenaw Ave., viename arba dvieju suaugusių asmenim. Yra šaldytuvas ir virimo plyta. \$325 mėn. + „security dep.“ Kreiptis (Alma) nuo 8 v.r. iki 3 v.p.p., tel. 312-476-8727.

FOR SALE

Parduodamas Lietuvoje gamintos bulvių tarkavimo mašinos, pritaikytos vietiniams elektros tinklai. Informacijai kreiptis: Čikagoje, tel. 1-800-775-7363, St. Petersburg Beach, FL tel. 813-363-7700, Cleveland, tel. 216-481-0011.

TRANSPAK

Talpintuvai siunčiami kas savaitę.

MAISTO SIUNTINIAI ŠVENTĖMS

Nuo \$29.- iki \$98.- Du patys populiariausi:

\$39.- kava tirpi, kava malta, vitaminizuota arbata (tirpi), kakava tirpi, vaisių koncentratas, sausainiai, aliejus, mėsos konservai, aspirinas, multivitaminai.

\$98.- dešra "Saliami", mėsos konservai, šprotai, vaisių koncentratas, margarinas, aliejus, sūris (jvairių rūšių), sausainiai, vitaminizuota arbata (tirpi), kakava tirpi, kava malta, kakava, cukrus, ryžiai, makaronai, razinos, majonezas, konservuoti žirneliai, šokoladas, aspirinas, multivitaminai. **VISI PRODUKTAI UŽSIENIETIŠKI.**

Pageidaujant prisiųsime smulkia informaciją.

Siųskite per seniausią siuntinių į Lietuvą įstaigą. Dirbame nuo 1987 m.

TRANSPAK, 2638 W. 69th St.
Chicago, IL 60629 Tel. 312-436-7772

„Tautos sukilimas 1941, pirmoji dalis. Be šūvio“

Autorius Pilypas Narutis, prisidėjęs prie sukilimo organizavimo, aprašo savo kartos pastangas atgauti laisvę.

Ši dalis pavadinta „Be šūvio“, nes, kaip įvadė rašo knygos autorius: „Prezidentas – Tautos vadas – papėgo. Krašto apsaugos ministras papėgo. Kariuomenės vadas pasitinka Sovietų sąjungos Raudonąją armiją, okupuojančią Lietuvą, o ministras pirmininkas prašo tautą priešus mandagiai priimti...“ Jis toliau teigia, kad „tolimesnį tautos likimą sprendė pati lietuvių tauta...“ Šia knyga bandau dokumentuoti mano ir mano draugų pastangas kovoti prieš Staliną ir Hitlerį, du didžiuosius Lietuvos ir laisvojo pasaulio priešus.

Apie 1941 m. sukilimą ir Laikinąją vyriausybę daug kartų buvo rašyta mūsų spaudoje, tačiau įvykiai knygoje dėstomi labai nuosekliai, perpinti asmeniškais prisiminimais žmogaus, kuris tuose įvykiuose aktyviai dalyvavo – ne tik dalyvavo, bet ir buvo vienas organizatorių. Knyga apima laikotarpį nuo 1940 m. iki 1941 m. birželio 23 d., yra 404 psl., iliustruota nuotraukomis ir faksimilėmis.

Gaunama „Drauge“
Kaina \$17.- (US), plus tax ir persiuntimas.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

TRYŠ IŠPAŽINTYS

Gruodžio 9 d., 7 v.v., Jaunimo centro kavinėje Lituanistikos tyrimo ir studijų centras suruošė vakaronę – atsivertinimą su trim Lietuvos mokslininkais, nuo pusmečio ligi poros mėnesių čia, Čikagoje, Pasaulio lietuvių archyve, studijavusiais sukaupę lituanistinę medžiagą. Vakaronę pradėjo ir pravedė Stasė Petersonienė, Pedagoginio lit. instituto direktorė. Kadangi jie patys savo kalbas vakaronėje iš anksto pavadino „išpažintimis“, kuriose pasipasakos apie savo darbus Lietuvoje ir darbus bei patirtis Amerikoje, tai vakaronės vedė be didelių įžangų leido jiems patiemis kalbėti.

Pirmasis kalbėjo dr. Kęstutis Peckus, Vilniaus Pedagoginio universiteto profesorius. Ten jis dėsto pedagogikos istoriją, didaktiką. Amerikoje jau antrą kartą. Pirmą kartą buvo pernai lapkričio – gruodžio mėn., remiamas Atviros Lietuvos fondo. Grįžęs savo studentams skaitė naują kursą – apie užsienio lietuvių švietimą, jų lit. mokyklas. Studentai buvo nustebinti, sužinoję, kad tokie dalykai už Lietuvos ribų yra. Dabar studentai jau žino, studijuja, rašo diplominius darbus apie lietuvišką švietimą užsienyje. Antrą kartą atvyko liepos 6 d., iškviestas prof. dr. Jono Račkauskas, dideliu ir atsakingu darbu: Pasaulio lietuvių archyve sukaupę užsienio lietuvių švietimo archyvo fondus. Jam prašant, daugelis lit. mokyklų perdavė PLA savo archyvus, kurių didžiausi dr. A. Velickaitės perduoti jos tėvo Domo Velickos archyvai, J. Masilionio perduoti ČALM archyvai ir kt. Stengėsi surinkti Vokietijoje, JAV ir Kanadoje išleistus vadovėlius. Rinko medžiagą apie M. Židonį, buv. Vokietijoje lietuviškųjų mokyklų švietimo valdybos pirm., gavę iš dukters jo archyvą. Rinko medžiagą Otavoj gyvenusio prof. A. Ramūno Paplauskos monografijai, parašę knygą apie čikagiečių švietimą pedagogė Alicija Rugytė. Su prof. dr. Račkausku parašė knygutę apie lietuvišką švietimą Vokietijoje ir žymesnius pedagogikos mokslininkus.

Nebuvo visą laiką tik Čikagoje. J. ir Pr. Masilionių raginamas ir videojuosta supažindintas, drauge su A. Balašaičiu dalyvavo Mokytojų studijų savaitėje Dainavoje, skaitė paskaitą, susipažino su daugeliu dabartinių mokytojų. Rudenį dalyvavo Atlanto pakraščio mokytojų konferencijoje Putname. Taigi – susipažino čia ne tik su archyvais, bet ir su gyvais žmonėmis, kurie visi jam buvę labai geri ir padėję. Visiems dėkojo už gražų priėmimą ir visokeriopą pagalbą. Suminėjo daugiau kaip trisdešimt pavardžių, be abejo, bijodamas ką nors praleisti, tuo

daugybę lietuviškų suvenyrų. Priedui dalyviai išprašė, kad ir jis, kaip ir dr. L. Sauka, padainuotų vieną liaudies dainą.

Paskutinį žodį tarė dr. Jonas Račkauskas, kuris visus tris mokslininkus čia, Čikagoje, globojo. Jis juos rimtai apibūdino iš gerosios pusės ir humoristiškai iš „blogiosios“.

Pasibaigus programai, dar ilgokai dalyviai bendravo su ryt ir poryt grįžtančiais į Lietuvą mokslininkais, linkėdami sėkmingo darbo tėvynėje, laukdami jų vėl čia atvažiuojant.

Šiuo metu jie jau Lietuvoje. J.M.

KALĖDINĖ POPIETĖ „SEKLYČIOJE“

Gruodžio 14-osios trečiadienio popietė vyresniųjų centre, „Seklyčioje“, buvo skirta kalėdinės eglutės puošimui. Mūsų programų vadovė Elena Sirutienė atidarymo žodyje linkėjo džiaugsmingos nuotaikos Kalėdų šventei ir kvietė visus pagal stalų eilę nešti šiaudinius ornamentus, išdėliotus prie kiekvienos lėktės, ir puošti žalią, didingai stovinčią Kalėdų eglę. Pirmąjį papuošalą pakvietė nuvesti Bernadeta Zeikienei, kuri ilgesni laiką negalėjo popietės dalyvauti dėl ligos. Kartu ją sveikino ir vėl sugrįžusią į mūsų tarpą.

Užbaigus eglutės puošimo ceremoniją, E. Sirutienė maloniai kreipėsi į visų mėgstamą muzikos vadovą Faustą Strolia, kviesdamą jį praveisti kalėdinių giesmių giedojimą. Visiems buvo išdalinti lapai su giesmių tekstais, o jis pats sėdosi prie pianino ir pradėjo programą populiariąja Kalėdų giesme „Tyliajį naktį balsas sugaudė“. Ir iš tikrųjų, kai į giedojimą įsijungė gausiai susirinkusi publika, sugaudė visa salė. Visi pajutome tikrąją Kalėdų nuotaiką. Po to suskambėjo linksmesnė giesmė – „Didis džiaugsmas“ ir po jos – visų gerai prisimenama ir miela giesmė „Gul šiandieną jau ant šieno“. Ketvirtąją giesmę, tokia artima kiekvieno lietuvių širdžiai – „Piemenėliams vargdienei liams tarė Dievo pasiuntinys“. Toliau traukėme visiems žinomas giesmes: „Mes girdėjom angelus“, „Lopšinė Jėzuliui“, „Prakartėlė“ (žodž. St. Garliausko, muzika F. Stroliaus), garsioji Gruberio „Tylė naktis“ ir naujesnės „Toli už jūrų“, „Aukso žvaigždės dangų spindi“, „Prie prakartėlės“ ir paskutinė „Šventa naktis“.

Tada F. Strolia dar paaiškino giesmių turinį ir pasiūlė sugiedoti „Lietuva brangi“. Jai dariniai nuskambėjus, visų nuotaika rodė, kad dar norisi dainuoti. Tuomet jis pravedė dar keletą dainelių: „Ar aš tau, sese, nesakiau“, „Suk, suk ratelį“ ir kt.

Pabaigus dainavimą, muz. F. Strolia linkėjo visiems gražių ir sveikų Kalėdų švenčių, o programų vadovė kvietė visus pietų prie tradicinio lietuviško kugelio.

Taip pat ji dar pranešė, kad kita popietė jau bus po Kalėdų.

ROŽĖS SNIEGE ARBA PERLAS LIETUVIŲ CENTRE

Jau gruodis įpusėjęs, laukai baltai nukloti, o sniegėmis aplipusiose eglaitėse šakelėse saulėje tvsika ledo varvekliai. Gyvename šv. Kalėdų nuotaika. Bet ne visus vilioja šventiški blizgučiai, o daugelis tuo metu atveria širdį už save nelaimingiesiems.

Sekmadienį, gruodžio 11 d., 1994-iesiems, t.y. Tarptautiniams šeimos metams einant į pabaigą, „Saulutė“, Lietuvos vaikų globos būrelis, užsakė šv. Mišias už lietuviškas šeimas, kad jos būtų gausios, doros, tvarkingos bei rūpestingos ir kad vaikai augtų šeimyninėse meilės supami. Aukodamas Mišias Pal. vysk. Matulajūčio Mišioje, kun. Algirdas Paliokas taip progai pritaikė ir pamokslą.

Vargstantys vaikai Lietuvoje žiemą nedingsta, o žydi ir rožės sniege. Nepaisant žiemos sunkumų, jie stengiasi nepasiduoti šalčiams, vėtroms ir ištvirti, kol jų gyvenimą paglostys šiltesni, švelnesni vėjeliai.

Ši sielos puota susidėjo iš keturių programų dalių, publikai neplojant po atskirų gabalėlių, o tik po pagrindinių dalių, kad neišsklaidytų minčių.

Solistė Audronė Gaiziūnienė atliko A. Raudonikio „Švelnumas“, A. Belazaro „Mėlynasis Nemušelis“, B. Dvariono „Žvaigždutė“, W. A. Mozart „Vakaro giesmė“, R. Strauss „Vėlinių dieną“, P. Guidi „Maria, Mater Gratia“, G. F. Handel „Ah! mio cor“, V. Baumilo „Veronikos rauda“ iš operos „Paskenduolė“, G. Puccini „Vissi d'arte, vissi d'amore“ iš operos „Tosca“ ir G. F. Handel „If God is for us, who can be against us“ iš „Messiah“.

Audronė Gaiziūnienė, stipriai besireikianti savo karjeroje amerikiečių visuomenėje, gavo aukščiausius įvertinimus, kai lapkričio mėnesį atliko solo partiją Handelio „Messiah“ pastatyme Rockford, IL. „Saulutės“ koncertelyje Audronė pianinu akompanavo žinomas muzikas Alvydas Vasaitis.

Aktorė Nijolė Martinaitytė, pasižymėjusi savo gabumais

DRAGAS, ketvirtadienis, 1994 m. gruodžio mėn. 22 d. 5

užburti klausytojus dailiojo žodžio perdavimu, įtraukė publiką į poezijos pasaulio romantiką, atlikdama M. Martinaičio „Saveriutės rauda“, B. Pūkelėvičutės „Rugpjūtis“, A. Nykos-Niliūno „Išduotas medis“, N. Jankutės „Vilniaus g-vė nr. 12“, J. Degutytes „Anapus vilties“ ir J. Vaičiūnaitės septynios dalis „Kanonas Barborai Radvilaitei“.

Popietėje atlikti kūriniai išryškino skausmą vaiko, taip reikalingo rūpestingos šeimos meilės ir saugios aplinkos. „Saulutės“ vardu atsidėkiojant už puikią programą akiai, ausiai ir jausmams, Nida Tjūnelytė įteikė gėlių puokštę Audronėi Gaiziūnienėi, Nijolei Martinaitytei ir Alvydai Vasaičiui.

„Saulutė“ nuoširdžiai dėkoja Eleonorai Grigaitienei už meniškai paruoštas programas, vėną paaugėjusiems Danai ir Albinui Kurkuliams, eglutės paaugėjusiam Bill Tebo (Le-mont Plaza, 126 ir State St.), eglutės atvežusiam ir pastačiusiam dr. Donatui Siliūnui ir Daliai Šlenienei paaugėjusioms Audronėi Gaiziūnienėi, Nijolei Martinaitytei ir Alvydai Vasaičiui bei visiems susirinkusiems, kurie savo auka parėmė „Saulutę“, kad ji galėtų ir toliau padėti našlaiciams, beglobiams, invalidams vaikams bei daugia-vaikėms šeimoms visoje Lietuvoje.

Indrė Tjūnelienė

A.†A. LEOKADIJA TVERIENĖ NORKUTĖ

Gyveno Palos Hills, anksčiau Chicagoje, Marquette Parko apylinkėje.

Mirė 1994 m. gruodžio 19 d., 10 val. vakaro, sulaukusi 86 metų.

Gimė Lietuvoje. Amerikoje išgyveno 45 m.

Nuliūdę liko: sūnus Rimvydas, marta Laura; anūakai: Caroline Wreccis su vyru Jamie, Aime Tveraitė, Adam Tveras; proanūakai: Andrew, Samantha Wreccis; seserys: Ona Juodvalkienė su vyru Antanu bei jų vaikai – Uosis ir Eglė, Teodizija Trakymienė ir kiti giminės.

Velionė buvo žmona a.a. Antano.

Priklausė Lietuvos Dukterų draugijai; buvo rėmėja įvairių lietuviškų organizacijų.

Velionė pašarvota ketvirtadienį, gruodžio 22 d. nuo 2 iki 8 v.v. Petkus Marquette laidojimo namuose, 2533 W. 71 St.

Laidotuvės įvyks penktadienį, gruodžio 23 d. Iš laidojimo namų 9 val. ryto bus atlydėta į Šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje bus aukojamos 9:30 val. ryto gedulingos šv. Mišios už velionės sielą. Po Mišių velionė bus palaidota šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Nuoširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę sūnus, anūakai, proanūakai, seserys ir kiti giminės.

Laidotuvių direkt. Donald A. Petkus/Donald M. Petkus. Tel. 312-476-2345 arba 1-800-994-7600.

A.†A. MARIE M. YUDIS KINAITĖ

Gyveno Oak Lawn, IL, anksčiau Chicagoje, Marquette Parko apylinkėje.

Mirė 1994 m. gruodžio 20 d., 1:55 val. ryto, sulaukusi 80 metų.

Gimė Chicagoje.

Nuliūdę liko: dukterė Carol Rūbas, sūnus Donald, marta Shirley; anūakai Lisa, Tami Yudis, Jennifer Rūbas; seserys: Violet Vershay ir Della La Roache.

Velionė buvo žmona a.a. Walter.

Velionė pašarvota gruodžio 21 d., trečiadienį nuo 2 iki 9 v.v. Petkus Hills laidojimo namuose, 10201 S. Roberts Rd., Palos Hills, IL.

Laidotuvės įvyks gruodžio 22 d., ketvirtadienį. Iš laidojimo namų 9:45 val. ryto bus atlydėta į St. Germaine parapijos bažnyčią, Oak Lawn, IL, kurioje bus aukojamos 10:30 val. ryto gedulingos šv. Mišios už velionės sielą. Po Mišių velionė bus palaidota šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Nuoširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę dukterė, sūnus, anūakai, seserys ir kiti giminės.

Laidotuvių direkt. Donald A. Petkus/Donald M. Petkus. Tel. 708-598-5880 arba 1-800-994-7600.

A.†A. ONA LITERSKIENĖ RAŠYMAITĖ

Gyveno Riverside, IL.

Mirė 1994 m. gruodžio 20 d., 1:30 val. p.p., sulaukusi 80 metų.

Gimė Lietuvoje, Joniškėje. Amerikoje išgyveno 44 m.

Nuliūdę liko: dukterė Ilona Rūbienė, žentas Vytautas, sūnus Algis, marta Judy; anūakai: Rita ir Paul Rūbai, Audrey ir Andrew Literiskiai; Lietuvoje brolis Bronius Rašymas su šeima, taip pat daug dukterėčių ir sūnėnų; pusbrolis Pranas Šalkauskas su žmona.

Velionė buvo žmona a.a. Vlodo.

Velionė pašarvota gruodžio 21 d., trečiadienį nuo 4 iki 9 v.v. Hallmark Petkus-Butkus laidojimo namuose, 1446 S. 50 Ave., Cicero, IL.

Laidotuvės įvyks gruodžio 22 d., ketvirtadienį. Iš laidojimo namų 9 val. ryto bus atlydėta į Šv. Antano parapijos bažnyčią, kurioje bus aukojamos 9:30 val. ryto gedulingos šv. Mišios už velionės sielą. Po Mišių velionė bus palaidota šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Nuoširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę dukterė, sūnus, anūakai, brolis ir kiti giminės.

Laidotuvių direkt. D. A. Petkus/D. M. Petkus. Tel. 708-222-0052 arba 1-800-994-7600.

Padėkos ir Prašymo Pamaldos ruošiamos šv. Kalėdų metu – gruodžio 25 d., iki sausio 1 d. Imtinai Marijonų koplyčioje prie „Draugo“

Prašau įjungti mano atžymėtas intencijas į kalėdinės oktavos šv. Mišias ir maldas:

☐ Padėka Dievui už šiuos metus	☐ Prašant laiming. ateinančių metų
☐ Padėka Marijai už globą	☐ Prašant sveikatos
☐ Padėka už gautas malones	☐ Prašant ramybės šeimose
☐ Padėka už taiką pasauly	☐ Prašant santūrumo malones
☐ Už lietuvių Sibire, gyv. ir mir.	☐ Prašant Lietuvos laisvės
☐ Už šeimos mirusius	☐ Prašant padėjimų ir dvasinį luomą
☐ Už vaikus	☐ Ypatinga intencija

Mano kalėdinė suka Oktavai

Vardas, pavardė

Adresas

MARIAN FATHERS, 6336 S. Kilbourn Ave.
Chicago, IL 60629

Viena trečiadienio popietė „Seklyčioje“...

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Lietuvos Generalinio konsulato Čikagoje istaiga Kalėdų švenčių proga nedirbs nuo gruodžio 26 iki 30 dienos. Šiuo laikotarpiu neatidėliojamais klausimais galite kreiptis į konsulatą New Yorke, telefonas 212-354-7849. Įprastos darbo valandos yra nuo 10 ryte iki 1 val. po pietų.

Darbas Čikagos konsulate prasidės nuo sausio 2 dienos.

Šv. M. Marijos Nekalto Prasidėjimo parapijoje (Brighton Parke) Bernelių Mišios – Kūčių naktį, 12 val.; kalėdinės giesmės pradėdamos giedoti 11:45 val. vak. Kalėdose, gruodžio 25 d. lietuviškos šv. Mišios bus 10 val. ryte.

Amerikos Raudonasis Kryžius paieško (Lietuvoje giminių prašymu) George Walter Anger. Jis yra gimęs Amerikoje 1949 m. liepos 25 d. Motinos pavardė buvo Adelė Miliauskaitė-Anger. Paskutinis žinomas jo adresas: 9718 Pacific Ave., Franklin Park, IL. Jeigu jis pats šį pranešimą skaitys arba jį pažįstantieji, jo likimą žinantieji, prašoma kreiptis į: Red Cross Trading Services, tel. 312-440-2186.

Labdaros vakare „Seklyčioje“ E. Sirutienė laiko „sidabrinių“ puodą, iš kurio „laimę traukia“ Antanas Valavičius.

x Mūsų Operos rengiamas Naujų Metų sutikimo pokylis Jaunimo centre gruodžio 31 d. vakarą prasideda 7:30 v.v. su užkandžiais ir gėrimais. Vakariene bus su keliais šiltais patiekalais 8:30 v.v. Svečiai, įeinant į salę, bus pasitikti su maršu. Pokylio metu gros muz. **Ričardo Soko** orkestras. Vidurnaktį bus dar patiekti įvairūs šalti užkandžiai. Status ir paskiras vietas prašome užsisakyti pas pokylio vadovą **Vaclovą Momkų**, tel. 312-925-6193. Kviečiame Jus su savo draugais sutikti naujus metus ne tik puikiai išpuoštoje salėje, bet ir linksmoje nuotakoje. Asmeniui tik 50 dol. Pelnas skiriamas „Perlų žvejų“ operos pastatymo išlaidoms sumažinti.

x NAMAMS PIRKTI PASKOLOS duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuosimčiais. Kreipkitės į **Mutual Federal Savings**, 2212 West Cermak Road - Tel. (312) 847-7747.

x MAISTO SIUNTINIAI ŠVENTĖMS per **Transpak**. Visi produktai užsienietiški. Nuo \$29 iki \$98. Du patys populiariausi tai \$39 šventinis siuntinys ir 55 sv. įvairaus maisto už \$98. Talpintuvai siunčiami kas savaitę. Skubiams siuntiniams – **AIR CARGO**. **TRANSPAK**, 2638 W. 60 St., Chicago, IL 60629, tel. 312-436-7772.

„Draugo“ redakcija ir administracija nedirbs penktadienį, gruodžio 23 d., o taip pat pirmadienį, gruodžio 26 d. Kalėdinis dienraščio numeris – su kultūriniu priedu – išeis penktadienį, gruodžio 23 d. Antradienį, gruodžio 27 d. „Draugas“ neisleidžiamas.

Varnių Žemės ūkio mokykla (S. Daukanto g-vė 12-7, Telšių rajonas) visus metus džiaugėsi gaunamu „Draugo“. Asmuo, jį užprenumeravęs 1994 metams, negali prenumeratos pratęsti 1995-tiesiems. Gal skaitytojų tarpe atsirastų geraširdis, kuris šioms jaunuliams, besimokantiems amatų ir besirušiantiems sviesesniame ateities gyvenime Lietuvoje, galėtų pratęsti „Draugo“ prenumeratą? Kreipkitės į dienraščio administracijos prenumeratų skyrių (Danutę Puodžiūnienę) ir padarykite džiaugsmą šioms darbštiesiems lietuviams jaunuliams, žinoma, ir „Draugui“!

Stasys Žymantas, Tinley Park, IL, siūsdamas „Draugo“ prenumeratos mokestį, pridėjo 105 dol. auką. Tik nuo gerų draugų dosnumo mūsų laikraštis gali išsilaikyti, todėl nuoširdžiai dėkojame už dovaną.

„Lietuvos aid“ atstovas JAV Bronius Juodelis praneša, kad jis neturi įgaliojimų priimti „Šiaurės Atėnų“, „Dienovio“ ar „Lietuvos ryto“ prenumeratų. Metinė „Lietuvos aid“ prenumerata 1995 m. yra 130 dolerių, bet ne 85 doleriai, kaip per klaidą yra išspausdinta „Pasaulio lietuvių“.

x „Saulutė“, Lietuvos vaikų globos būrelis, dėkoja už aukas padėti vargstantiems vaikams Lietuvoje: **Alė ir Eligijus Lelai** \$25, **Raimundas Kinderis** – „National Geographic“ žurnalų komplektą. Ačiū, „Saulutė“, 419 Weidner Rd., Buffalo Grove, IL 60089.

x Danutė Augius, Rasa Bialik, Jurgis Augius, Dziugas Augius ir Rūta Manomaitis-Augius, atsiuntė \$300, ateinančių metų paramos mokestį. Jie globoja du našlaičius Lietuvoje: Justytę ir Andrių. Dėkojame! „Lietuvos Našlaičių Globos“ komitetas, 2711 W. 71 St., Chicago, IL 60629.

x Ateitininkų Federacijos Fondas dėkoja aukotojams: \$1,000 Klemensas Matkevičius, IL \$100 El. Jasaitienė ir p. Miniotienė, FL, Ant. Mažulis, MA; V. ir A. Smulkščiai, IL; dr. P. Rasutis, IL; Dalia Simanavičius, Toronto, Canada. Nuosirdus ačiū! Aukos siunčiamos adresu: 12690 Archer Ave., Ateitis Federation Fund, Lemont, IL 60439.

Švč. M. Marijos Gimimo parapijos klebonas kun. Jonas Kuzinskas kviečia lietuvių iš arti ir toli dalyvauti iškilmingose Kalėdų nakties Mišiose gruodžio 24 d., 12 val. naktį. Mišios yra lietuvių kalba. Giedos parapijos choras, vad. muz. Antano Lino, taip pat solistai. Bernelių Mišios – brangi lietuviška tradicija, todėl yra vertinga jose dalyvauti ir pasveikinti gimusį Jėzų prasmingu būdu.

Sokius lietuviškam jaunimui Kalėdų dieną, gruodžio 25, Lietuvių centre, Lemonte, ruošia Akademinio Skautų sąjungos Čikagos skyrius. Pradžia 8 val. vak. Jaunimas kviečiamas šventiškai pabendravimui ir pasilinksminimui. Šokioms gros „Žaibo“ orkestras.

Puikūs lininiai audiniai, paruošti tik eksportui į užsienį, – geriausia kalėdinė dovana. Juos galima pamatyti ir įsigyti „Draugo“. Pagalvėles, staltieses, takelius, staltieses pradžiu gins kiekviena, tokią dovaną radusį po Kalėdų eglutę. Atvykite, apžiūrėkite, pasirinkite, nusi-pirkite!

Zenonas Petkus, St. Peter Beach, FL, už kalendorių ir kalėdines atvirutes atsiuntė „Draugui“ 100 dol. auką. Už prisiminimą savo laikraščio bėdų ir ištįstą pagalbos ranką nuoširdžiai dėkojame.

A.a. Sofijos Purienės atminimui Janė Grybauskienė Lithuanian Mercy Lift organizacijai paaukojo 15 dol., o Brana Radojkovich aukojo LML 25 dol. Marie ir John Slegaitis atminimui. Lithuanian Mercy Lift aukotojoms yra labai dėkinga, nes aukos igalina padėti sergantiems Lietuvoje.

x Juozas Blažys, Chicago, IL, atsiuntė \$150 – metinį Lietuvos našlaičių globos mokestį. Dėkojame! „Lietuvos Našlaičių Globos“ komitetas, 2711 W. 71 St., Chicago, IL 60629.

x Ellinora Vinson, iš McMinnville, TN aplankė savo motinos gimines Lietuvoje 7 kartus. Matydama sunkų gyvenimą Lietuvoje, siunčia \$150 – našlaičių metinį mokestį, norėdama padėti nelaimingam Lietuvos vaikui. Dėkojame! „Lietuvos Našlaičių Globos“ komitetas, 2711 W. 71 St., Chicago, IL 60629.

x Leonardas ir Cheryl L. Bugy, iš Dowagiac, MI, perskaitė „Bridges“ žurnale straipsnį apie pamirštus Lietuvos vaikus, kurį parašė J. Dorr, atsiuntė \$150 – paramą vieniems metams vienam našlaičiui Lietuvoje. Dėkojame! „Lietuvos Našlaičių Globos“ komitetas, 2711 W. 71 St., Chicago, IL 60629.

x Dr. V. Dubinskas globoja vieną našlaitį Lietuvoje. Pratešdamas savo globą ateinantiems metams atsiuntė \$150 – metinį globos mokestį. Dėkojame! „Lietuvos Našlaičių Globos“ komitetas, 2711 W. 71 St., Chicago, IL 60629.

x Frances K. Bucknam iš Portland Oregon, siunčia \$250 čekį, ir nori padėti vargstantiems Lietuvos vaikams – našlaičiams. Našlaičių vardu dėkojame! „Lietuvos Našlaičių Globos“ komitetas, 2711 W. 71 St., Chicago, IL 60629.

x Parduodame bilietus kelionėms į Lietuvą ir į visus pasaulio kraštus geriausiomis kainomis. Skambinti: T. Lesniauskienė, TravelCentre, Ltd., tel. 708-528-0773.

„Laimingasis“ kun. Viktoras Rimšelis, laimėjęs paveikslą Labdaros vakare „Seklyčioje“.

ADVENTAS TĖVIŠKĖS PARAPIJOS MOTERŲ TARPE

Eglutė stovėjo ant scenos, Idos Pilmonienės dėka, visu savo puošnumu, taip pat ir Ilzės Pėteraitienės Tėviškos parapijos salėje šventiškai padengti stalai. Salėje buvo nepaprasto jaukumo nuotaika. Tėviškos parapijos moterų draugija buvo pasiruošusi savo kasmetiniam adventiniam susikaupimui. Nors ankstyvesniais metais moterys mėgdavo laikytis amerikietiško papročio, praleidžiant jį „vien tik moterims“ skirtu būdu, šiandien jos mielai kviečia į savo tarpą ir vyriškąją gimine, kad galėtų bendrai pasidžiaugti adventine nuotaika.

Kol kas vyrai, matomai, nelabai linkę pasinaudoti kvietimu. Tad draugijos narės, senų įpratimu, ir šį kartą Advento antrojo sekmadienio išvakarėse susirinko giesmėmis, maldomis ir pokalbiais prisiminti Kristaus atėjimą. Tėviškos moterų draugijos pirmininkė Ida Jonušaitienė nuoširdžiais žodžiais išreiškė džiaugsmą dalyvių atsilankymu, pasveikindama visas nares ir kartu viešias iš netolimos Oak Lawn Ziono lietuvių ev. liut. parapijos, palinkėdama visoms jaukios nuotakos.

Tėviškos parapijos kunigas Hansas Dumpys savo prkalbą buvo pasirinkęs žodžius iš šv. Jono evangelijos apie Dievo Žodį, kaip gyvybę, esančią šviesa žmonijai. Dona Dumpys, vysk. Hanso Dumpio žmona, pagiedojo anglų kalba „Oh come, oh come, Emmanuel“, bet pianinas jai nepritarė lyg ilgėdamasis Bronės Variakojienės, kuri kelis dešimtmečius iš eilės pianinu pritarė dviems giesmėms. Todėl daugelio mintys skrido į tolimąją ir šiltąją Kaliforniją, kur paskutiniu metu laiku apsigyveno Bronė ir Vilnius Variakojai, kad tą valandą pabūtų su jais kartu.

Ema Žiobrienė, perdavusi Ziono lietuvių ev. liut. parapijos moterų draugijos sveikinimus, perskaitė šiai progai pritaikytą vieną iš savo kūrinių, o taip pat ir vieną Billy Graham jos padarytą vertimą apie saulę šviečiantį vardą, net po dviejų tūkstančių metų.

Dar pagiedota daugiau 16-to šimtmečio adventinių giesmių apie Viešpaties atėjimą ir kaip vertingai jį pasitikti, nors ir ne su verbų žaliomis šakelėmis, bet su tyros širdies aukomis. Būdinga, kad šios giesmės lietuvių tautoje daugiausia giedamos tik evangelikų tarpe.

Kadangi kai kurios draugijos narės turėjo paskutiniu laikotarpiu gimtadienius, šia proga jos galėjo pasirinkti mėgstamiausią giesmę, kuri buvo bendrai pagiedota. Tėviškos parapijos moterų draugijos pirmininkė Ida Jonušaitienė perskaitė iš Kalifornijos gautus Bronės ir

Eva Paškevičienė, gyvenanti Marquette Parko apylinkėje, Kalėdų dieną, gruodžio 25 d., švenčia savo šimtąjį gimtadienį. Sveikiname!

Vilniaus Variakojų sveikinimus, už kuriuos padėkota plojimu.

Po giesmių ir pokalbių, vysk. Hansui Dumpiui sukalbėjus stalo maldą, visos vašinosi skanumynais, lyg didžiausios puotos metu.

v.b.

KŪČIOS PASAULIO LIETUVIŲ CENTRE

Greta daugelio įvairių renginių Pasaulio lietuvių centre Lemonte Kūčių vakariene yra ne tik Pal. Matulaičio misijos lankytojų šeimos šventė, bet ir daugelio Čikagos priemiesčių lietuvių kalėdinis pabendra-vimas, jau tapęs tradiciniu. Jau keleri metai kai į centro didžiąją salę susirenka apie 300-350 tautiečių švesti mūsų šeimos šventę – Kūčias.

Šiais metais PLC Kūčių vakariene buvo centro moterų klubo surušta gruodžio 17 d., vėl su-traukusi pilną salę dalyvių. Kūčias pradėjo PLC kultūrinį renginių komiteto pirmininkė Bronė Nainienė. Visus pasveikinus, kaip didelę katalikišką lietuvišką šeimą, jį pakvietė tarti žodį LB Lemonto apylinkės pirmininkė Gedimina Kazėnė. Šis sveikino visus su ateinančiomis šv. Kalėdomis, linkėdamas visiems geros sveikatos, laimingų 1995 metų. Kartu dėkojo rengėjoms už Kūčių paruošimą.

Kūčių vakariene susirenka ne tik gyvieji, bet ir šeimos mirusiųjų vėles. Jos skrenda iš visų pasaulio kraštų, kur ilsisi artimieji į šeimos šventę Pasaulio lietuvių centre. Jų bei gyvųjų prisiminimui buvo uždegtos žvakės, vadovaujant Daliai Šleniėnėi. Sibiro tremtinių prisiminimui žvakę uždegė prel. Juozas Prunskis. Už Lietuvos partizanų – Jadvyga Pencylėnė. Už taiką pasaulyje – Elvyra Narutienė. Už neišardomą lietuvišką šeimą – Zina Katiliskienė. Už li-tuanistinių mokyklų mokinius ir mokytojus – Sigita Poskoči-maitė ir Antanas Kirkus. Už PLC darbuotojus – Bronė Nainienė. Jai, kaip šio vakaro vyriausiai šeimininkei, Ateiti-ninkų namų meniška dovana, prijuostę, įteikė dr. Pranutė Do-manskienė.

Meninę Kūčių vakaro programą atliko misijos bažnytinis moterų choras, vadovaujamas Rasos Poskočiėnienės. Choras pagiedojo ketletą kalėdinių giesmių. Vienos jų buvo tautinės, dar negirdėtos, kitos žinomos. Kūčių vakarienos palaiminimą atliko misijos klebonas kun. Algirdas Paliokas. Sekė kalėdaičių lauzymas su linkėjimais vienas kitam ir gausi vakarienė su tradiciniais valgiais, pradedant grybų sriuba ir baigiant kūčiukais ir agurkų pienu.

Po vaišių visi vakaro dalyviai pagiedojo populiarias Kalėdų giesmes: „Tyliają naktį“, „Sveikas Jėzau gimusi“, „Gul šiandieną“ ir „Linksmą giesmę“.

Skirstantis visi dėkojo rengėjams ir PLC vadovybei. **Br. Juodelis**

ŠVENČIŲ SVEIKINIMAI

SVEIKI SULAUKĘ ŠV. KALĖDŲ!

„Draugo“ redakcija, administracija ir visi darbuotojai nuoširdžiai sveikina savo bendradarbius, talkininkus, rėmėjus, geradarius ir visus skaitytojus, linkėdami visiems geros valios tautiečiams užsienyje bei Lietuvoje ramybės, džiaugsmo ir taikos Kristaus Užgimimo šventėje. Taip pat linkime darbingų, sveikų ir laimingų ateinančių metų!

Julija Smilgienė linki nuotaukingų šv. Kalėdų ir sveikų bei laimingų Naujųjų metų visiems artimiesiems, draugams ir pažįstamiems.

Skiria auką „Draugui“ paremti.

Vladas ir Danutė Darai, Chicago, IL, šv. Kalėdų ir Naujųjų metų proga sveikina gimines, draugus ir pažįstamus, linkėdami tyro džiaugsmo ir geros sveikatos. Vietoje kalėdinių kortelių skiria auką „Draugui“.

Aleksandras Traška, Oak Lawn, IL, maloniai sveikina visus savo gimines bei artimuosius Kristaus Gimimo šventėje, o Naujiesiems metams linki visokeriopos laimės ir sėkmės. Vieton kalėdinių sveikinimų siuntimo skiria auką „Draugui“.

Birutė ir Liudas Vanagai sveikina gimines, draugus ir pažįstamus šv. Kalėdų proga ir nuoširdžiai linki sėkmės bei Dievo palaimos per visus Naujuosius metus. Vietoj kalėdinių kortelių skiria 50 dol. auką „Draugui“.

Felicitija ir Lionginas Pliūra, Racine, WI, sveikina gimines, kaimynus, draugus ir pažįstamus, linkėdami linksmy šv. Kalėdų ir laimingų Naujųjų metų!

Panevėžiečių Klubo narius su šv. Kalėdomis sveikina klubo valdyba, linkėdama visiems sielos ir kūno sveikatos, Dievo palaimos ir sėkmės Naujuose metuose.

Katryna ir Marijus Sodonai iš saulėtosios Floridos sveikina gimines, draugus ir pažįstamus su šv. Kalėdom ir Naujaisiais metais.

Inž. Mečys ir Elena Krauskai, South Pasadena, FL, Kalėdų švenčių proga sveikina gimines, draugus ir pažįstamus, ir iš saulėtos Floridos linki visiems linksmy švenčių ir laimingų Naujųjų – 1995-tųjų – metų.

Irena Garunkšienė, Orland Park, IL, sveikina visus savo draugus ir pažįstamus švenčių proga, linkėdama daug sveikatos ir Dievo palaimos.

Salomėja ir Viktoras Endrijonai, Chicago, IL, nuoširdžiai sveikina visus gimines, artimuosius, pažįstamus Viešpaties Gimimo šventėje ir linki geriausios sėkmės Naujaisiais – 1995-iais – metais.

Dr. Leonidas ir Praurimė Ragai sveikina gimines, draugus, pažįstamus bei kiekvieną lietuvių šv. Kalėdų proga. Tos šventės dvasioje gyvenantiems linkime stiprybės joje išsilaikyti, o mums visiems kitiems prie jos priartėti. Draugo fondui padidinti skiria 100 dol.

Dr. Romualdas ir Milda Povilačiai sveikina savo pacientus, gimines, draugus ir pažįstamus šv. Kalėdų ir Naujųjų metų proga.

Vietoj kortelių skiria auką „Draugui“.

Linkėjimai šv. Kalėdų ir Naujųjų metų proga, Jums, mieli!

Trūkūnai iš Kalifornijos Vietoj kalėdinių sveikinimų siuntinėjimo skiria auką „Draugui“.

Viktorija ir Algirdas Karaičiai, Gintaro vasarvietės savininkai, Union Pier, MI, sveikina „Draugą“ su visais jo darbuotojais, linkėdami malonių švenčių ir laimingų Naujųjų metų. Taip pat sveikina visus savo vasarotojus ir draugus. „Draugo“ paramai siunčia 50 dol.

Frina ir Leonas Žeruoliai iš Hot Springs, AR, sveikina gimines, draugus ir pažįstamus su šv. Kalėdom ir Naujaisiais metais, linkėdami sėkmės ir geros sveikatos. Vietoje sveikinimo kortelių siunčia auką „Draugo“ dienraščiu.

Romas, Dana, Viktoras ir Stepas Puodžiūnai sveikina visus gimines, draugus bei pažįstamus šv. Kalėdų ir Naujųjų metų proga. Linki visiems linksmy švenčių ir laimingų ateinančių metų.

Irena ir Albertas Kereliai sveikina gimines, draugus ir pažįstamus su šv. Kalėdomis ir Naujaisiais metais, linkėdami sėkmės ir geros sveikatos.

Laima ir Petras Aleksai, Hickory Hills, IL, sveikina savo gimines, draugus ir pažįstamus su šv. Kalėdom ir Naujaisiais metais.

Jonas ir Antanina Rejeriai, Oak Lawn, IL, Kalėdų proga sveikina visus mielus giminių, draugus ir pažįstamus, linkėdami geros sveikatos, kantrybės ir pasisekimo gyvenime. Vietoj kortelių siunčiame auką „Draugui“.

Brighton Park Lietuvių moterų klubas, Joniškėčių klubas, Upytės klubas ir Žagarės klubas, pasveikindamas „Draugą“ šv. Kalėdų ir Naujųjų metų proga, atsiuntė po 25 dol. (iš viso 100 dol.) auką. Brighton Parko Lietuvių moterų klubui, Joniškėčių klubui ir Upytės klubui pirmininkauja Bernice Žemgulis, o Žagarės klubui – Emily Nemchauskis.

Lietuvių Moterų klubų federacijos Čikagos klubas, per idininke Stefą Burokienę atsiuntė „Draugui“ 100 dol. čekį „spausdinimo technikai pagerinti“ ir sveikinimo žodžius: „Sveikiname mieląją „Draugo“ redakciją šv. Kalėdų ir Naujųjų metų proga, linkėdamos sėkmės visuose darbuose“.

Grazina ir Bronius Mikėnai, Woodridge, IL, nuoširdžiai sveikina gimines, draugus ir pažįstamus šv. Kalėdų ir Naujųjų metų proga, linkėdami džiaugsmo, meilės, laimės visur ir visada.

Ona Kartanienė, Omaha, NE, sveikina visus brolius ir seses lietuvių su šv. Kalėdom ir Naujaisiais metais! „Draugui“ skiria 50 dol. auką.

Juzė ir Jonas Žebrauskai ir Laura Daugulytė „Sveikiname Kalėdų švenčių ir Naujųjų metų proga visus mūsų gimines, draugus ir pažįstamus išėivijoje ir Lietuvoje. Linkime visiems džiaugsmo, sveikatos ir Dievo palaimos.

Lietuvių Meno ansamblis „Dainava“ linki visiems rėmėjams ir draugams linksmy ir ramiai šventų Kalėdų bei laimingų ir nuotaikingų Naujųjų metų. Lai Naujieji metai atneša tyro džiaugsmo ir daug gražių dainų! Vieton kalėdinių atviručių „Dainavos“ ansamblis skiria kuklią auką „Draugui“.